

If P&C Insurance AS

2017

Aastaaruanne

Võta rahulikult,
meie aitame Sind.

AASTAARUANNE 2017

Ärinimi:	If P&C Insurance AS
Äriregistri kood:	10100168
Aadress:	Lõõtsa 8a, 11415 Tallinn
Telefon:	+372 777 1211
E-post:	info@if.ee
Veebileht:	www.if.ee
Põhitegevusala:	kahjukindlustusteenuste osutamine
Majandusaasta algus:	1. jaanuar 2017
Majandusaasta lõpp:	31. detsember 2017
Juhatuse esimees:	Andris Morozovs
Audiitor:	Ernst & Young Baltic AS

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	4
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	10
KOONDKASUMIARUANNE	10
FINANTSSEISUNDI ARUANNE	11
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	12
RAHAVOOGUDE ARUANNE	13
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	14
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja hindamisalused	14
Lisa 2. Riskid ja riskijuhtimine	24
Lisa 3. Tulud kindlustusmaksetest netona edasikindlustusest	42
Lisa 4. Tulu investeringutest	42
Lisa 5. Esinenud kahjunõuded netona edasikindlustusest	43
Lisa 6. Kulud	44
Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja ebatõenäolised nõuded	44
Lisa 8. Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	45
Lisa 9. Finantsinvesteeringud	46
Lisa 10. Materiaalne põhivara	49
Lisa 11. Kohustused kindlustustegevusest	50
Lisa 12. Viitvõlad ja ettemakstud tulud	50
Lisa 13. Kohustused kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad	51
Lisa 14. Ettevõtte tulumaks	54
Lisa 15. Investeering tütarettevõttesse	56
Lisa 16. Omakapital	57
Lisa 17. Kasutusrent	58
Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega	58
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	61
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	65
ALLKIRJAD 2017. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDELE	66

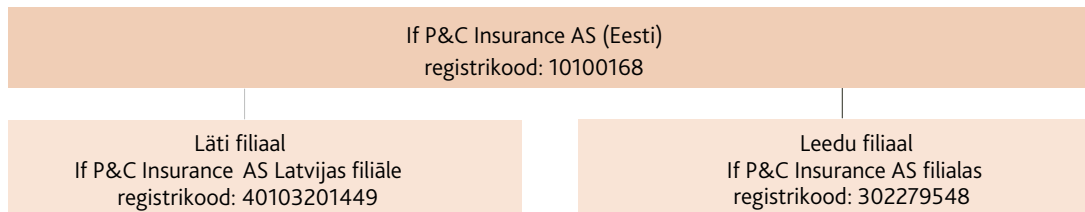
TEGEVUSARUANNE

Organisatsioon

If P&C Insurance AS (edaspidi „ettevõtte“ või „If“) kuulub täielikult Põhjamaade juhtivasse kahjukindlustusgruppi If P&C Insurance Holding Ltd (publ), mille omanik on Helsingi Börsil noteeritud Soome ettevõtte Sampo Plc. Lisaks on Sampo Grupp ka Nordea pangakontserni ja Taani suuruselt teise kahjukindlustusettevõtte Topdanmark suuraksionär ning elukindlustusettevõtte Mandatum Life ainuaksionär.

If on pakunud kahjukindlustust Baltimaade turul nii era- kui ka äriklientidele 1992. aastast. Ifil on Baltimaades ligikaudu 310 000 klienti. Eestis on ettevõtte oma valdkonna turuliider. Tooted hõlmavad vara-, vastutus-, sõiduki-, mere- ja transpordikindlustust, aga ka õnnetusjuhtumi- ja tervisekindlustust. Ettevõtte on registreeritud Eestis ning tegutseb filiaalide kaudu ka Lätis ja Leedus. Ettevõtte praegune struktuur võimaldab tõhusat tegevust ja kahjukäsitlust kogu Balti regioonis ning osad äriüksused on kolme riigi ülesed. Igas riigis on siiski oma müügi- ja klienditeenindusüksused.

Ettevõtte struktuur

Viie aasta olulised finantsnäitajad

Tuhandetes eurodes	2017	2016	2015	2014	2013
Kogutud kindlustusmaksed	138 750	130 781	133 200	122 574	116 906
Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest	132 618	130 729	126 545	118 647	112 877
Esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest	84 406	83 716	75 433	66 947	68 248
Tegevuskulud¹	34 023	34 041	33 862	36 218	32 165
Tehniline tulem²	14 190	12 971	17 250	15 482	12 463
Puhaskasum	15 454	13 589	19 926	17 016	13 241
Kombineeritud suhtarv³	89,3%	90,1%	86,4%	87,0%	89,0%
Kulu suhtarv⁴	25,6%	26,1%	26,8%	30,5%	28,5%
Kahju suhtarv⁵	63,7%	64,0%	59,6%	56,5%	60,5%
Finantsinvesteeringud	271 960	244 971	235 574	223 279	198 805
Investeeringute tootlus⁶	0,8%	1,4%	1,1%	2,3%	0,5%
Varad kokku	302 911	275 508	265 144	245 166	225 376
Omakapital	147 382	135 528	126 757	113 598	97 163

FINANSTNÄITAJATE VALEMID:

¹ Tegevuskulud	Kindlustuslepingute sõlmimis- ja administratiivkulud kokku (+) edasikindlustuse komisjonitasu ja muu tulu
² Tehniline tulem	Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest (-) esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest (-) tegevuskulud
³ Kombineeritud suhtarv	Kulu suhtarv + Kahju suhtarv
⁴ Kulu suhtarv	Tegevuskulud ----- Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest
⁵ Kahju suhtarv	Esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest ----- Tulu kindlustusmaksetest, netona edasikindlustusest
⁶ Investeeringute tootlus	Tulu investeeringutest (-) investeeringute kulud (+) koondkasumiaruandes ----- kajastatud õiglase väärtuse muutus ----- Finantsinvesteeringute keskmine maht aruandeperioodil

Majandustegevuse tulemused

TULEMUSED

Baltimaade makromajanduslik olukord on aasta jooksul paranenud. See kajastus positiivselt Ifi tehnilises tulemis, mis kasvas 2016. aasta 13,0 miljonilt eurolt 14,2 miljoni euroni. Selle kasvu peamiseks põhjuseks oli sõidukikindlustuse kindlustusmaksemäärade tõus kogu sektoris. Suurte kahjunõuete madalam tase ja kahjunõuete sageduse langus koos jätkuva kuluefektiivsusega andis positiivse panuse tulemuste paranemisse.

KOGUTUD KINDLUSTUSMAKSED

Ettevõtte kindlustusmaksete kogusumma suurenes kaheksa miljoni euro võrra, 2016. aasta 130,8 miljonilt eurolt 138,8 miljoni euroni. Kindlustusmaksete maht kasvas kõikidel geograafilistel turgudel, aga iseäranis Leedus. Selle põhjuseks oli eelkõige sõidukikindlustuse kindlustusmaksemäärade tõus, mis moodustas ka olulise osa Baltimaade kahjukindlustusturu kogukasvust. Kindlustusmaksemäärade korrigeerimisi kogu sektoris selgitab viimaste aastate üldine suhteliselt nõrk kasumlikkus sõidukikindlustuse turul.

KAHJUNÕUDED JA TEGEVUSKULUD

Kahjunõuetega seotud kulud, sh kahjukäsitluskulud, suurenesid aruandeaastal pisut, tõustes 2016. aasta 83,7 miljonilt eurolt 84,4 miljoni euroni, samas kui kahjusuhe samal perioodil paranes varasemalt 64,0%-lt 63,7%-ni. Lisaks kindlustusmaksete mahu kasvule toetas seda tulemust eespool mainitud kahjunõuete vähenemine, eeskätt Eestis ja Leedus. Üldist tulemust mõjutas positiivselt ka pehme ilm talvekuudel.

Tõhususe pidev parandamine ja kulude range kontroll tasakaalustasid üldiselt kõrget kuluinflatsiooni, mistõttu kogu tegevuskulud (v.a kahjukäsitluskulud) püsisid stabiilsena 34,0 miljoni euro tasemel. See kajastus positiivselt ettevõtte kulu suhtarvus, mis langes 2016. aasta 26,1%-lt 25,6%-ni.

Tänu kindlustusmaksete mahu kasvule, üldiselt heale kahjunõuete tasemele ja jätkuvale kuluefektiivsusele langes kombineeritud suhtarv 2016. aasta 90,1%-lt 89,3%-ni.

INVESTEERIMISTULEMUSED

Finantsinvesteeringute väärtus 31. detsembri 2017 seisuga oli 271,9 miljonit eurot, mis on 131,9 miljoni euro võrra suurem kui kindlustuslepingutega võetud kohustused netona edasikindlustusest.

Varahaldusest saadud tulud mõõdetuna turuväärtuses vähenesid 2016. aasta 3,36 miljoni eurolt 1,96 miljoni euroni ning investeeringute tootlus oli 0,8% (2015. aastal 1,4%). Investeeringutelt saadud puhastulu moodustas 1,76 miljonit eurot (2016. aastal 1,28 miljonit eurot) kasumiaruandes ning 0,20 miljonit eurot (2016. aastal 2,08 miljonit eurot) koondkasumiaruandes. Investeeringusportfelli varade keskmine kaalutud krediitireiting Standard & Poor's hinnangul oli 31. detsembri 2017 seisuga BBB+ (31.12.2016: A-), peamiselt raskuste tõttu kõrgetasemeliste positiivse tootlusega instrumentide leidmisel. Reinvesteeringute tulemusel suurenes fikseeritud tootlusega portfelli kestus 2016. aasta 1,6 aastalt 2,1 aastani, ent portfelli jooksev tootlus jäi madala tootlusega keskkonnas 0,9% tasemele.

Jätakuvalt madalad intressimäärad on investeerimisportfelli haldamisel tõsiseks väljakutseks. Euroopa Keskpannga jõulise osalemise tõttu fikseeritud tuluga turgudel on Euroopa lühiajalised ja pikaajalised intressimäärad sattunud allakäiguspiraali ning seetõttu on tähtpäevunud instrumente üha keerulisem atraktiivselt reinvesteerida. Sellele vaatamata ei ole meie investeeringute fookus muutunud – otsime uusi võimalusi Euroopa investeerimisjärgu võlakirjaturgudel ja reinvesteeringute saabunud lunastustähtajaga keskpika tähtajaga instrumentidesse.

Euroopa Keskpannga 2017. aasta detsembri protokollil avaldamisel Euroopa intressimäärad tõusid (v.a lühiajalised määrad), kuid jäid endiselt absoluutarvestuses madalaks. Kui eurotsooni majanduse kasv jätkub, võivad määrad järk-järgult kasvada, mis võimaldaks tagada kõrge tootluse tänu portfelli rahaliste vahendite jäägile ja lühiajalisele kestusele.

PUHASKASUM JA MAKSUD

2017. aasta maksujärgne puhaskasum oli 15,5 miljonit eurot (2016. aastal 13,6 miljonit eurot). Jooksvad maksukulud moodustasid 0,50 miljonit eurot (2016. aastal 0,66 miljonit eurot).

Riskijuhtimine

Risk on ettevõtte äritegevuse ja -keskkonna oluline ja lahutamatu osa. Kvaliteetne riskijuhtimine on äritegevuse eeldus ning aitab tagada stabiilseid tulemusi.

Riskijuhtimise eesmärk on ettevõtte omanikele väärtuse loomine pikaajalise maksevõime tagamise, ootamatu finantskahju riski maandamise ja äriliste otsuste vastuvõtmiseks sisendi andmise kaudu, arvestades võimalikku mõju riskidele ja kapitalile.

2017. aastal koostas, avaldas ja levitas ettevõtte oma esimese põhjaliku solventtsuse ja finantsseisundi aruande, mis on avalikkusele kättesaadav ettevõtte veebisaidil www.if.ee.

Töötajad

Ifi edukus sõltub sellest, kui heas valguses ettevõtet kogu kliendisuhtluse käigus nähakse. Kuna kindlustusturg on väljakujunenud turg, otsustab edukuse ja tagab jätkusuutliku konkurentsieelise eelkõige esmaklassiline klienditeenindus kutsealaselt pädevate pühendunud töötajate abil.

Ifi personalistrateegia aluseks on kompetentsi arendamine ja uuendamine, õigel ajal õiges kohas olemine, Ifi juhtimisoskused ning töötajate kaasamine ja tulemuskultuur. Töötajate kaasamine tähendab, et iga töötaja vastutab klienditeeninduse taseme, omaenda tulemuste ja karjääriarengu eest individuaalselt. Personaliosakond tegeleb sobivate töötajate ligimeelitamise ja ettevõttes hoidmisega ning tagab, et kõik töötajad järgivad ettevõtte eetikat.

If peab väga oluliseks õigete analüütiliste oskuste arendamist, kliendisõbralikkust ja mitmekülget turundustegevust, mis on vajalik tagamaks, et tooted on konkurentsivõimelised ja äritegevus areneb vastavalt turu nõudmistele. Nende eesmärkide saavutamiseks keskendub Ifi personalistrateegia nende töötajate ligimeelitamisele ja ettevõttes hoidmisele, kes on tehniliselt pädevad ja asjakohaselt motiveeritud ettevõtte eesmärkide saavutamisele kaasa aitama. Tulemuslikult on läbi viidud ka tööandja brändiloomega seonduvaid tegevusi eesmärgiga mitte kaotada Baltimaade tiheda konkurentsiga talentiturul ettevõtte võtmetähtsusega talente.

Eesmärkide saavutamiseks peab Ifi juhtimine olema mitmekülgne. Lisaks tugevale traditsioonilisele juhtimisoskusele peab juht üha enam olema võimeline toetama kõrgelt kvalifitseeritud töötajate täispotentsiaali saavutamist sisemise motivatsiooni tõstmise abil. If jätkab oma juhtimismudeli arendamist vastavalt oma juhtide üha suuremale rollile sisemise motivatsiooni tõstmisel.

Selleks, et võimaldada ettevõtte töötajatel särada, on Ifi personaliosakond juurutanud kaasaegse, täielikult integreeritud personalisüsteemi, mis aitab ühildada personaliprotsesse piiriülevalt ning võimaldab paremini hallata tööleasumist ja õppimist, soodustab tagasisidearutelusid, parandab vastavusega seotud tegevust ja tõhustab tööjõuanalüüside tegemist.

31. detsembri 2017 seisuga oli ettevõttel 573 täiskohaga töötajat (2016. aastal 572).

Ettevõtte tööjõukulud moodustasid 2017. aastal kokku 20,5 miljonit eurot, mis on eelnenud aastaga võrreldes 1,2 miljonit eurot rohkem.

Väljavaated

Makromajanduslik olukord Baltimaades küll paranes aasta jooksul, ent kahjukindlustusturu kasumlikkus on üldiselt endiselt suhteliselt madal. Koos eeldatava kahjunõuete inflatsiooni kasvuga toob see tõenäoliselt kaasa kindlustusmaksemäärade täiendava tõusu kogu sektoris.

Balti kindlustusturu konsolideerumine on viimastel aastatel kiirenenud ja konkurentsipurve on tugev. Uus konkurentsiolekord peaks parandama kogu sektori kui terviku finantsdistsipliini.

Majandustegevus

Ifi on tunnustatud kui parimat Solventsus II direktiivi nõuete täitjat Baltimaades, mis annab ettevõttele põhjust tunda uhkust, et ollakse parima finantsstabiilsusega kindlustusettevõtte.

If pakub Balti riikides era- ja äriklientidele kahjukindlustustoodete täielikku valikut. Ettevõtte tegutseb vahetult müügipunktide, telefoni ja interneti teel, samuti maaklerite ja partnerite kaudu. Ifil on suuremates linnades müügi- ja klienditeenindusbürood. Kõikide Balti riikides tegutsevate kahjukindlustust pakkuvate seltside seas on If kindlustusportfelli suuruse poolest kolmandal kohal.

If arvestab oma tegevuses inimõiguste kaitse ja korruptsiooni tõkestamise kaalutlustega ning sotsiaalsete ja keskkonnakaitseliste aspektidega. Asjaomastel kaalutlustel on If kehtestanud muu hulgas järgmised poliitikad ja menetlused: eetikakoodeks, käitumisjuhend, huvide konfliktide vältimise poliitika, nõuetele vastavuse hindamise suunised Balti riikides ning konkurents nõuetele vastavuse juhend ja keskkonnakaitseliitika.

Baltimaade juhtiva kindlustusseltsina on If teadlik oma sotsiaalsest vastutusest. Sponsorluse ja toetuste kaudu annab ettevõtte omapoolse panuse kahjunõuete vältimisega seonduvate projektide elluviimisse. Samuti aitab If tõsta teadlikkust kindlustusteenustest ühiskonnas, eelkõige vähese kindlustuskaitsega valdkondades.

2017. aastal käivitas If terve rea uuenduslikke algatusi. Esimeses kvartalis käivitati Lätis ja Leedus uus turunduskommunikatsiooni kontseptsioon „Aitamine on lihtne!“ ning kolmandas kvartalis ka Eestis. Oma sõnumiga, et aitamine on lihtne, kutsume kogu ühiskonda kõigis kolmes riigis üles olema abivalmim ning tugevdame oma mainet hooliva, inimesele suunatud kindlustusseltsina.

Eestis algatasime koostöös kohalike ametiasutustega autasu „Aitame Eesti turvaliseks!“, et tunnustada hoolivat käitumist ja abistavaid tegusid. Värskeimate turu-uuringute tulemused kinnitavad, et Ifi avalik maine Eestis on jätkuvalt hea ning ettevõtet peetakse klientide vajadustest teadlikuks. If jätkab bränditeadlikkuse arendamist ja säilitamist ning uuringud näitavad, et If ei ole Eestis mitte ainult kõige laialdasemalt tuntud kindlustusselts, vaid ka kõige suurema kliendirahuloluga ettevõtte. Lisaks on If Leedus 15 parima mainega ettevõtte hulgas.

Konsolideerumise ja kliendirahulolu parandamise käigus on If käivitanud ka uusi algatusi parema kliendirahulolu saavutamiseks. Aprillis käivitas ettevõtte ainulaadse boonusteprogrammi „If Pluss“, mis on suunatud lojaalsetele eraklientidele Eestis. Eesmärk on lasta võimalikult paljudel klientidel saada osa „If Plussi“ boonustest, tunnustades samas kliendilojaalsust soodustustega mitme toote ostmisel. Samuti tõi If Eestis turule uusi tooteid äriklientidele, pakkudes tervisekindlustust töötajatele. Lätis hakkas If pakkuma lemmikloomakindlustust ja Leedus nutitelefonikindlustust.

If pöörab jätkuvalt tähelepanu digilahenduste arendamisele. E-büroo toimib Eestis edukalt, innustades meid jätkama jõupingutusi sama lahenduse rakendamiseks ka Lätis ja Leedus. Klientid tahavad üha enam osta tavapäraseid kindlustuslahendusi e-kanalite kaudu ning seetõttu tahab If pakkuda turul parimat lahendust mitte ainult müügi poole pealt, vaid võimaldades klientidel esitada ka kahjunõudeid läbi e-kanalite.

Leedus suurendab If tõhusust ja säästab klientide aega, teenindades ligi 95% klientidest elektroonilise kanali kaudu. Lätis jätkas If uude internetipõhisesse müügisüsteemi investeerimist ning korraldas teeninduskvaliteedi parandamiseks ja menetlusaja vähendamiseks ümber maaklerimüügi. Sõiduki-kindlustustoodete arendamisel tehtud pikaajaline töö andis kolmandas kvartalis positiivseid müügitulemusi.

2017. aasta teises kvartalis käivitati Lätis uus reisikindlustuslahendus. Kuigi selle kasutus ja funktsionaalsus on veel piiratud, on see oluline verstapost meie teekonnal klientidele kaasaegse, kiirelt ja hõlpsalt kasutatava digilahenduse pakkumise suunas. Loodame kiirendada oma jõupingutusi veebipõhiste toodete pakkumisel klientidele Lätis ja Leedus.

Kasutatud arvestuspõhimõtted

Ettevõtte 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Euroopa Liidu poolt heaks kiidetud rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele (IFRS).

Raamatupidamise aastaaruanne sisaldab andmeid Eesti ettevõtte ja selle filiaalide kohta.

Heinar Olak
juhatuse liige

Artur Praun
juhatuse liige

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Koondkasumiaruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	2017	2016
TULU KINDLUSTUSMAKSETEST, NETONA			
Tulu kindlustusmaksetest		135 292	133 298
Edasikindlustatud osa tulus kindlustusmaksetest		-2 674	-2 569
KOKKU	3	132 618	130 729
MUU TULU			
Tulu investeringutest	4	1 761	1 282
Edasikindlustuse komisjonitasu ja muud tulud		276	254
KOKKU		2 037	1 536
TULUD KOKKU		134 655	132 265
ESINENUD KAHJUNÕUDED, NETONA			
EDASIKINDLUSTUSEST			
Esinenud kahjunõuded, bruto	5	-87 104	-84 151
Edasikindlustuse osa esinenud kahjunõuetes	5	2 698	435
KOKKU		-84 406	-83 716
KULUD			
Kindlustuslepingute sõlmimiskulud	6	-21 879	-22 480
Administratiivkulud	6	-12 419	-11 816
KOKKU		-34 298	-34 296
KULUD JA KAHJUNÕUDED KOKKU		-118 704	-118 012
MAKSUEELNE KASUM			
TULUMAKS	14	-498	-664
ARUANDEAASTA PUHASKASUM		15 453	13 589
MUU KOONDKASUM, MIDA VÕIB TULEVIKUS			
LIIGITADA KASUMIKS VÕI KAHJUMIKS:			
Müügiootel finantsvarade väärtuse muutus	4	201	2 082
KOKKU		201	2 082
KOKKU ARUANDEAASTA KOONDKASUM		15 654	15 671

Lehekülgedel 14–60 esitatud finantsaruannete lisad on finantsaruannete lahutamatu osa.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
VARAD			
Raha ja raha ekvivalendid		8 011	12 178
Finantsinvesteeringud	9	271 960	244 971
Nõuded kindlustustegevusest	7	13 055	11 097
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	8	4 035	3 734
Edasikindlustuse varad	13	5 202	2 717
Edasilükkunud tulumaksuvara	14	118	128
Tütarettevõtte aktsiad	15	88	88
Materiaalne põhivara	10	442	595
KOKKU VARAD		302 911	275 508
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Kohustused kindlustustegevusest	11	5 463	4 878
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	12	4 842	4 490
Kohustused kindlustuslepingutest	13	145 224	130 612
KOHUSTUSED KOKKU		155 529	139 980
Aktiivkapital		6 391	6 391
Aažio		3 679	3 679
Reservkapital		2 362	2 362
Õiglase väärtuse reserv		3 704	3 503
Jaotamata kasum		115 793	106 004
Aruandeaasta puhaskasum		15 453	13 589
OMAKAPITAL KOKKU	16	147 382	135 528
KOKKU KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		302 911	275 508

Lehekülgedel 14–60 esitatud finantsaruannete lisad on finantsaruannete lahutamatu osa.

Omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes	Aksia- kapital	Aažio	Reserv- kapital	Õiglase väärtuse reserv	Jaotamata kasum	Aruandeaasta puhaskasum	Omakapital kokku
SEISUGA 01.01.2016	6 391	3 679	2 362	1 421	112 904	-	126 757
Makstud dividendid	-	-	-	-	-6 900	-	-6 900
Muu koondkasum	-	-	-	2 082	-	-	2 082
Aruandeaasta puhaskasum	-	-	-	-	-	13 589	13 589
SEISUGA 31.12.2016	6 391	3 679	2 362	3 503	106 004	13 589	135 528
SEISUGA 01.01.2017	6 391	3 679	2 362	3 503	119 593	-	135 528
Makstud dividendid	-	-	-	-	-3 800	-	-3 800
Muu koondkasum	-	-	-	201	-	-	201
Aruandeaasta puhaskasum	-	-	-	-	-	15 453	15 453
SEISUGA 31.12.2017	6 391	3 679	2 362	3 704	115 793	15 453	147 382

Lehekülgedel 14–60 esitatud finantsaruannete lisad on finantsaruannete lahutamatu osa.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	2017	2016
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Laekunud kindlustusmaksetest	3, 7, 11	137 400	131 062
Tasutud edasikindlustusmaksed	3, 11	-2 589	-2 912
Makstud kindlustushüvitisi ja kahjukäsitluskulusid	5, 6, 7	-76 234	-78 888
Laekunud edasikindlustusest		357	254
Makstud töötajatele ja teenuste eest		-34 335	-33 896
Investeeringud võlakirjadesse ja muudesse intressikandvatesse väärtpaberitesse		-80 902	-47 839
Laekumised võlakirjade ja muude intressikandvate väärtpaberite müügist		54 228	37 376
Investeeringud tähtjalistesse hoiustesse		-30 400	-25 000
Laekunud tähtjalistest hoiustest		30 000	27 500
Laekunud intressid		2 699	2 563
Makstud tulumaks	14	-421	-1 053
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST		-197	9 167
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Materiaalse põhivara soetamine		-174	-206
Materiaalse põhivara müük		4	2
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		-170	-204
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Makstud dividendid	16	-3 800	-6 900
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		-3 800	-6 900
RAHAVOOGUDE SUURENEMINE/VÄHENEMINE		-4 167	2 063
RAHA JA RAHA EKVIVALENDID ARUANDEAASTA ALGUL		12 178	10 115
RAHA JA RAHA EKVIVALENDID ARUANDEAASTA LÖPUL		8 011	12 178

Lehekülgedel 14–60 esitatud finantsaruannete lisad on finantsaruannete lahutamatu osa.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja hindamisalused

1. ETTEVÕTE JA TEMA TEGEVUS

Kindlustusselts If P&C Insurance AS (registrikood: 10100168), asukohaga Lõotsa 8a, Tallinn (Eesti), koosneb Eesti üksusest, filiaalidest Lätis ja Leedus (edaspidi ettevõtte).

If P&C Insurance Asi põhitegevus on kahjukindlustusteenuste osutamine. Ettevõtte peamisi tegevussuundi kirjeldatakse tegevusaruandes.

Ettevõtte finantsaruanded 31. detsembril 2017 lõppenud aasta kohta kiideti avaldamiseks heaks vastavalt juhatuse 2018. aasta 22. veebruari otsusele.

2. KOOSTAMISE ALUSED

If P&C Insurance AS-i 2017. a raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ning rahvusvaheliste finantsaruandluse tõlgendamise komitee (IFRIC) välja antud tõlgendustega, mille on vastu võtnud Euroopa Liit. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse printsiipi kasutades, välja arvatud teatud finantsinvesteeringud, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande.

Aruanne on koostatud tuhandetes eurodes (EUR), kui ei ole eraldi viidatud mõnele muule mõõtühikule. Eesti Vabariigi äriseadustiku kohaselt kinnitatakse juhatuse koostatud ja nõukogu heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosolekul. Aktsionäridel on õigus juhatuse koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Kuigi ettevõtte moodustab koos oma tütar-ettevõtte Support Services AS-ga konsolideerimisgrupi, otsustas ettevõtte vastavalt IFRS 10 paragrahvis 4 sätestatud konsolideeritud andmete esitamisel loobuda ja mitte koostada konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Ettevõtte on If P&C Insurance Holding Ltd (publ) ainuomanduses olev tütar-ettevõtte, kelle ema-ettevõtte koostab EU poolt vastu võetud Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite (IFRS) vastava konsolideeritud aastaaruande, mis on avalikult kättesaadav. Ema-ettevõtte konsolideeritud aastaaruanded on avalikustatud veebilehel www.sampo.com alajaotuse all *Annual report*.

Raamatupidamise aastaaruandes on esitatud andmed Eesti kindlustusettevõtte ning selle Läti ja Leedu filiaalide kohta. Filiaalid kasutavad kõikides olulistest küsimustes samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutab ettevõtte tervikuna. Kõik Eesti üksuse, Läti filiaali ja Leedu filiaali vahelised ettevõttesisesed saldod ja tehingud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid elimineeritakse täies ulatuses.

3. MUUDATUSED ARVESTUSPÕHIMÕTETES, EELDUSTES JA AVALIKUSTAMISES

Raamatupidamise aastaaruanne koostatakse järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et ettevõtte järgib alati samu raamatupidamis- ja arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi. Raamatupidamis- ja arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) ja nende tõlgenduste kohaselt või kui uus raamatupidamis- ja arvestuspõhimõte ja/või esitusviis annab objektiivselt ülevaate ettevõtte finantsseisundist, finantstulemustest ja rahavoogudest.

3.1. Uute ja muudetud IFRS standardite ning rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgendamise komitee (IFRIC) tõlgenduste rakendamine

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel on kasutatud samu arvestuspõhimõtteid ja sama esitusviisi nagu eelneval majandusaastal. Ettevõtte ei ole rakendanud IAS 12 muudatusi seoses edasilükkunud tulumaksuvarade kajastamisega realiseerimata maksukahjude korral ja IAS 7 muudatusi seoses avalikustamisalgatusega. Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) on välja andnud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite 2014.–2016. aasta tsükli iga-aastased parandused. Need parandused ei mõjutanud ettevõtte raamatupidamisaruandeid.

3.2. Uued rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid ja tõlgendused, mis on vastuvõetud kuid veel jõustumata

Välja antud, ent veel jõustumata rahvusvahelistel raamatupidamisstandarditel praeguste hinnangute kohaselt nende esmarakendamisel raamatupidamisaruannetele olulist mõju ei ole, v.a IFRS 9 „Finantsinstrumentid“ ja IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ ning teataval määral ka IFRS 16 „Rendiarvestus“.

IFRS 9 on ELis kasutamiseks vastu võetud, ent IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ vastuvõetud muudatuses on IASB otsustanud, et teatud juhtudel võivad kindlustusseltsid IFRS 9 esmakordse rakendamise edasi lükata. Ettevõtte vastab nendele tingimustele, kuna ei ole varem IFRS 9 rakendanud ning kindlustustegevusega seotud kohustuste bilansiline väärtus moodustab kohustuste kogu bilansilisest väärtusest enam kui 90%. Ettevõtte kavatab alustada selle standardi rakendamist hiljem selle tavapärasest jõustumiskuupäevast 1. jaanuaril 2018. Üleminek standardilt IAS 39 standardile IFRS 9 ei avalda eeldatavalt Ifi raamatupidamisele olulist mõju kuni 2021. aastani, kuigi 2018. aastal lisandub täiendavalt avalikustava teabe hulk. Kuna muude kaalutluste hulgas on tähtis ka ärimudeli kontseptsioon ja finantsinstrumentide standard annab mõningaid valikuvõimalusi, usub ettevõtte, et avaldatud, aga veel vastu võtmata kindlustuslepingute standardil on olulisi ristmõjusid, mida tuleb veel põhjalikult hinnata.

EL on IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“ vastu võtnud ja see jõustus 1. jaanuaril 2018. See standard asendab olemasolevad tulude kajastamisega seotud standardid ja tõlgendused, v.a kindlustuslepingute kajastamise osas. Ettevõtte jaoks kehtib see standard kindlustustegevusega seotud tulu suhtes, mitte kindlustusriski ülekandmisega seotud tulu suhtes. Selline tulu kajastatakse muu tehnilise tuluna kasumiaruandes ning see moodustab vähetähtsa osa ettevõtte kogu tegevusest ja tulemist. Ettevõtte hinnangul ei avalda üleminek tulu kajastamiselt kooskõlas praeguse standardiga IAS 18 tulu kajastamisele kooskõlas standardiga IFRS 15 olulist mõju ettevõtte finantsseisundile ega tulemile.

EL on standardi IFRS 16 „Rendiarvestus“ vastu võtnud ja see jõustub 1. jaanuaril 2019 ning ettevõtte kavatab seda siis rakendada asuda. See standard asendab olemasoleva standardi IAS 17. Praeguse hinnangu kohaselt avaldab see standard ettevõtte finantsseisundile ja tulemile piiratud mõju, kuigi varade kogumaht suureneb veidi, kuna osa ettevõtte renditegevusest kajastatakse bilansis vastavalt põhivarade ja intressi teenivate kohustustena. Ettevõtte tehniline tulem võib samuti pisut paraneda, kuna tegevuskuludes sisalduvad jooksvad rendikulud jagatakse vastavalt kulumi ja intressikulu vahel, mis kajastatakse investeerimistulemustes.

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ avaldati 2017. aasta mais ja eeldatavasti jõustub see 1. jaanuaril 2021. EL ei ole standardit veel vastu võtnud. Standard IFRS 17 asendab standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ ning erinevalt varasemast sisaldab uus standard täielikku raamistikku kindlustuslepingute mõõtmiseks ja esitamiseks. Esialgse hinnangu kohaselt avaldavad standardis sätestatud mõõtmise põhimõtted ettevõtte kasumiaruandele ja bilansile piiratud mõju, samas kui esitamise põhimõtted võivad avaldada olulist mõju.

4. HINNANGUTE, EELDUSTE JA OTSUSTE KASUTAMINE

Raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab otsuste tegemist hinnangute ja eelduste põhjal. Need hinnangud ja eeldused mõjutavad nii bilansipäeval kajastatud varade ja kohustuste kui ka arvestatud tulude ja kulude suurust aruandeaastal. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui ka konkreetsed faktid, võib tegelik väljund tehtud eeldustest oluliselt erineda.

KINDLUSTUSLEPINGUTEST TULENEVATE KOHUSTUSTE HINDAMINE

Hinnanguid kasutatakse nii bilansipäeva seisuga toimunud ja teadaolevate kahjude eraldise moodustamisel kui ka toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise arvestamisel. Ajavahemik, mille jooksul kahjunõuete lõplikud kulud tekivad, võib olla pikk. Kõikide kindlustusliikide puhul sisaldab kahjunõuete eraldis toimunud, kuid teatamata kahjude eraldist. Tulevikus tekkivate kahjunõuete eraldise prognoosimisel võetakse aluseks eelmistel perioodidel tegelikult tekkinud kahjunõuded. Igal aruande kuupäeval hinnatakse eelmistel perioodidel tehtud kahjunõuete eraldiste hinnangud adekvaatselt ümber ning tekkinud muutused kajastatakse koondkasumiaruandes. Kindlustuse kahjunõuete eraldisi ei muudeta alati vastavalt raha ajaväärtuse kõikumistele.

Kindlustustehniliste eraldiste brutosumma moodustas 2017. aasta lõpus 145 224 tuhat eurot (2016. aastal 130 612 tuhat eurot), millest edasikindlustaja osa oli 5 202 tuhat eurot (2016. aastal 2 717 tuhat eurot).

5. OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

A) TÜTARETTEVÕTTE KAJASTAMINE EMAETTEVÕTTE KONSOLIDEERIMATA ARUANNETES

Investeering tütaretevõttesse on kajastatud emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes soetusmaksumuses, miinus vara väärtuse langusest tulenev allahindlus (kui on vajalik). See tähendab, et investeering kajastatakse algul tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus, ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Vara väärtuse test hindamaks, kas investeeringu kaetav väärtus (kõrgem kahest: õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus) on langenud alla selle bilansilise maksumuse, tehakse juhul, kui on märke sellest, et vara väärtus võib olla langenud.

B) VÄLISVALUUTAS FIKSEERITUD TEHINGUD

Raamatupidamisaruanded esitatakse eurodes, mis on ettevõtte ja tema filiaalide arvestus- ja esitusvaluuta. Välisvaluutatehingud arvestatakse ümber eurodesse Euroopa Keskpanga vahetuskursside alusel.

C) TULU KAJASTAMINE

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kindlustusmaksed

Kogutud kindlustusmaksed kajastatakse kindlustuslepingu jõustumisel ning neid korrigeeritakse ettemakstud preemiate eraldise muutusega, mis arvutatakse pro rata meetodil. Kogutud kindlustusmaksadena kajastatakse kindlustuslepingute sõlmimise järel saadud ja saadaolevad kindlustusmaksed või, lepingu sõlmimise järel mitmes osas tasumise korral, need osamaksed, mille maksetähtaeg jääb aruandeperioodi. Kui kindlustusmaksed või lepingujärgse esimese osamakse maksetähtaeg on hiljem kui kindlustuslepingu jõustumise kuupäev, lähtutakse kogutud kindlustusmaksete kajastamisel lepingu jõustumise kuupäevast. Kindlustusmaksed ja osamaksed, mis on laekunud lepingutele, mille jõustumise kuupäev on bilansipäevast hilisem, kajastatakse ettemaksuna. Eesti ettevõtte kindlustusmaksete kajastamisel on erinevusi võrreldes Läti ja Leedu kindlustusmaksete kajastamise põhimõtetega.

Oluline osa kindlustusmaksete esimestest osamaksetest Eestis kajastatakse kogutud kindlustusmaksete all peale raha laekumist kliendilt, Läti ja Leedu filiaalidel kindlustusmaksed esimese osamakse on kajastatud kogutud kindlustusmaksete all tekkepõhiselt. Selline erinevus ei mõjuta oluliselt ettevõtte finantstulemust kuna poliisi väljakirjutamise ja kindlustusvõtjalt esimese osamakse laekumise ajavahe on 1-15 päeva ning oluline osa kindlustusmaksetest on edasi lükatud ettemakstud preemiate eraldise kaudu.

Edasikindlustuse komisjonitasu

Edasikindlustuse komisjonitasuna kajastatakse edasikindlustusandjatelt edasikindlustuslepingu alusel saadud komisjonitasu, mis on fikseeritud edasikindlustuslepingutes.

Intressi- ja dividenditulu

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, lähtudes sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

D) KULUD

Ettevõtte kulud liigitatakse funktsionaalsuse alusel järgmiselt:

- Kindlustuslepingute sõlmimiskulud – otsesed ja kaudsed kulud, mis tulenevad kindlustuslepingute sõlmimisest, sh otsesed kulud, näiteks komisjonitasud vahendajatele, kulud seoses kindlustusdokumentide vormistamisega või lepingute kaasamisega portfelli, ning kaudsed kulud, näiteks reklaamikulud, taotluste läbivaatamise ja poliiside väljastamisega seotud administratiivkulud.
- Kahjukäsitluskulud – need kulud koosnevad konkreetsete kahjudega otseselt seotud kuludest ning kahjukäsitlusega seotud kaudsetest administratiivkuludest. Kahjukäsitluskulud sisaldavad nii otseseid makseid kolmandatele isikutele kui ka kindlustusandja poolt tehtud vastavaid kulusid, sealhulgas töötajate palgad, sotsiaalmaksu kulud ja kahjukäsitlusega seotud administratiivkulud.
- Administratiivkulud – nende hulka kuuluvad kindlustustegevusega seotud kulud sedavõrd, kuivõrd need ei kuulu sõlmimis- või kahjukäsitluskulude hulka.

Kahjukäsitluskulusid kajastatakse kasumiaruandes väljamakstud kahjude koosseisus.

Kindlustuslepingute sõlmimiskulusid on korrigeeritud kapitaliseeritavate sõlmimiskulude muutusega netona edasikindlustusest.

E) RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

Rahavoogude aruande puhul hõlmavad raha ja raha ekvivalendid panga arvelduskontodel olevat raha ning üleöödeposiite.

Rahavoogude aruanne koostatakse otsesel meetodil.

F) FINANTSVARAD

Esialgne kajastamine ja mõõtmine

Ettevõtte määrab oma finantsvarade liigituse kindlaks esialgsel kajastamisel.

Esialgsel kajastamisel liigitatakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

- finantsvarad, mõõdetuna õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (kauplemiseesmärgil hoitavad või kajastatud esmasest arvelevõtmisest peale finantsvarad mõõdetuna õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande);
- laenu- ja nõuded (hoiused, laenu-, klientide võlgnevus ja muud nõuded);
- lunastamistähtjani hoitavad investeeringud (finantsinstrumendid, mis ei ole tuletisinstrumendid ja millel on kindlad või kindlaksmääratavad maksed ning kindlad lunastamistähtjad, tingimusel, et ettevõtte kavatses ja on suuteline hoidma varasid lunastamistähtjani);
- müügiotel finantsvarad (kõik muud finantsvarad, mis on määratletud müügiotel varana või mida ei nimetata üheski eespool esitatud kategoorias).

Finantsvarasid kajastatakse algselt õiglasest väärtuses, millele selliste investeeringute puhul, mida ei ole kajastatud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, lisatakse otseselt seotud tehingukulud.

Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande olid kauplemiseesmärgil soetatud varad v.a hoiusesertifikaadid, mida kajastati esmasest arvelevõtmisest peale õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Ettevõttes on tähtajalised hoiused liigitatud laenu- ja nõueteks.

Aruande- või võrdlusperioodil ei ole ettevõtte finantsvara lunastamistähtjani hoitava investeeringuna liigitanud. Tuletisinstrumente ettevõttes ei olnud.

Finantsvarade ostu või müüki, mille korral tuleb vara üle anda turu eeskirjade või levinud tava alusel kehtestatud aja jooksul (tehing tehakse kauplemise järgselt), kajastatakse kauplemise kuupäeval, st sellel kuupäeval, kui ettevõtte võtab kohustuse vara osta või müüa. Laene ja nõudeid kajastatakse siis, kui raha on ette makstud.

Edasine mõõtmine

Finantsvarade edasine mõõtmine sõltub nende liigitusest järgmiselt:

Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande on sellised varad, mida hoiti kauplemiseks, v.a hoiusesertifikaadid, mida on algselt kajastatud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud investeeringud peavad vastama järgmistele tingimustele:

- varad on osa ettevõtte hallatavast finantsvarast ja nende tootlust hinnatakse õiglase väärtuse alusel kooskõlas dokumenteeritud riskijuhtimis- või investeerimisstrateegiaga.

Selliseid investeeringuid kajastatakse algselt õiglasest väärtuses. Algse kajastamise järel hinnatakse need bilansipäeval ümber õiglasest väärtusesse. Õiglase väärtuse muutumisest või võõrandamisest tulenevaid kasumeid ja kahjumeid koos kaasnevate intressituludega kajastatakse koondkasumiaruandes „Tulu investeeringutest” all.

Ettevõtte hindab oma finantsvarasid õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (kauplemiseks hoitavad) siis, kui nende lähiajal müümise kavatsus on endiselt asjakohane. Kui ettevõtte ei saa nende finantsvaradega kaubelda turu passiivsuse tõttu ja juhtkonna kavatsus müüa need lähitulevikus muutub oluliselt, võib ettevõtte erandkorras liigitada sellised finantsvarad ümber. Laenu- ja nõueteks, müügiotel või lunastamistähtjani hoitavateks varadeks ümberliigitamine sõltub vara iseloomust. Selline hindamine ei mõjuta ühtegi finantsvara, mis on kajastatud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande ja mille kajastamisel on aluseks võetud õiglane väärtus.

Noteeritud väärtpaberite õiglane väärtus põhineb väärtpaberi pakkumishinnal bilansipäeval. Kui finantsinstrumenti turg ei ole aktiivne või instrument ei ole noteeritud, määratakse õiglane väärtus kindlaks üldtunnustatud hindamismeetodite alusel.

Müügiotel finantsvarad

Sellesse kategooriasse kuuluvad sellised võlakirjad, mida kavatakse hoida määramata aja jooksul ja mida võib müüa likviidsusvajaduste täitmiseks või turutingimuste muutumisele reageerimiseks.

Pärast algset mõõtmist mõõdetakse müügiotel finantsvarasid edaspidi õiglase väärtuses, kajastades realiseerimata kasumeid ja kahjumeid koondkasumiaruandes õiglase väärtuse reservis (omakapitali reservis). Kui kindlustusandja hoiab rohkem kui üht investeringut sama väärtpaberina, tuleb esimesena soetatud vara realiseerida esmajärjekorras. Müügiotel investeringute hoidmisest teenitud intressi kajastatakse intressituluna efektiivse intressimäära alusel. Kui vara kajastamine lõpetatakse, kajastatakse kogukasumit või -kahjumit investeringute tulude all, loetakse selle väärtus langenuks või kajastatakse kogukahjumit koondkasumiaruandes ning eemaldatakse see müügiotel varade õiglase väärtuse reservist.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded hõlmavad mitte-tuletisinstrumentidest finantsvarasid kindlate või kindlaks määratavate maksetega, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul ja mida ettevõtte ei ole kavas kohe või lähiajal müüa. Laenud ja nõuded kajastatakse algselt soetusmaksumuses, mis on saadud tasu õiglase väärtus, sh vara soetamisega otseselt seotud tehingukulud. Edaspidi mõõdetakse laene ja nõudeid nende amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Amortiseeritud soetusmaksumuse arvutamisel võetakse arvesse kõiki soetamisega seotud hinnaalandeid või -lisandeid ning ka tehinguga otseselt seotud kulusid lunastamistähtajani aastate lõikes.

Intressitulusid laenudelt, nõuetelt ja tähtajalistelt hoiustelt kajastatakse koondkasumiaruandes „Tulu investeringutest” all.

Nõudeid klientidele, edasikindlustusega seotud ja muid nõudeid kajastatakse nimiväärtuses nende tekkimisel (tehingu kuupäeval) ja esmase kajastamise järel soetusmaksumuses, millest on vajadusel lahutatud väärtuse langus. Nõudeid hinnatakse ükshaaval.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvara (või kohastel juhtudel finantsvara osa või sarnaste finantsvarade grupi osa) kajastamine lõpetatakse, kui

- on lõppenud õigus saada varalt rahavooge
- või
- ettevõtte säilitab õiguse saada varalt rahavooge või on võtnud kohustuse maksta saadud rahavood täies mahus olulise viivituseeta kolmandale isikule vahenduskokkuleppe alusel ning kui
- ettevõtte on olulises osas üle andnud kõik varaga seotud riskid ja hüved
- või
- ettevõtte ei ole olulises osas kõiki varaga seotud riske ja hüvesid üle andnud ega säilitanud, kuid on andnud üle kontrolli vara üle.

Kui ettevõtte on andnud üle oma õiguse saada varalt rahavooge või sõlminud vahenduskokkuleppe ja ei ole olulises osas kõiki varaga seotud riske ja hüvesid üle andnud ega säilitanud ega andnud üle kontrolli vara üle, kajastatakse vara ettevõtte jätkuva varaga seotuse ulatuses.

Jätkuvat seotust, mis omandab tagatise vormi üleantud vara üle, mõõdetakse vara algse bilansilise väärtusena või tasu maksimumväärtusena, mis ettevõtte peaks hüvitama, sõltuvalt sellest, kumb on väiksem.

Sellisel juhul kajastab ettevõtte ka kaasnevat kohustust. Üleantud vara ja kaasnevat kohustust mõõdetakse selliselt, et need arvestaks õigusi ja kohustusi, mis on ettevõttele jäänud.

Finantsvarade väärtuse langus

Ettevõtte hindab iga aruandeperioodi lõpus, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et võib olla langenud sellise finantsvara väärtus, mida ei ole kasumiaruandes kajastatud õiglasel väärtuses. Finantsvara väärtus on langenud ja väärtuse langusest on saadud kahju, kui väärtuse languse kohta on objektiivseid tõendeid ühe või mitme sellise kahjujuhtumi tagajärjel, mis leidsid aset pärast vara algset kajastamist, ning kui sellise juhtumi mõju finantsvara hinnangulistele tulevastele rahavoogudele on võimalik usaldusväärset hinnata.

Väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid siis, kui emitent või võlgnik on näiteks olulistes finants-raskustes, mis viivad maksejõuetuseni ning hinnanguni, et klient ei ole ilmselt võimeline täitma oma kohustusi ettevõtte ees.

Kui leidub objektiivseid tõendeid korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara väärtuse languse kohta, mõõdetakse kahjumit erinevusena nõude bilansilise jääkmaksumuse ja nõude algse efektiivse intressimääraga diskonteeritud hinnangulistele tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel. Erinevust kajastatakse kasumiaruandes väärtuse langusest tuleneva kahjumina. Väärtuse langust hinnatakse iga vara puhul eraldi.

Äritegevusega seotud finantsvarade väärtuse langus kantakse koondkasumiaruandes kuludesse („Administratiivkulude” alla), kusjuures investeerimistevõimega seotud finantsvarade väärtuse langust kajastatakse koondkasumiaruandes „Tulu investeringutest” vähenemisenä.

Kui väärtuse langusest tuleneva kahjumi summa järgmisel perioodil väheneb ja vähenemist on võimalik objektiivselt seostada pärast väärtuse languse kajastamist toimunud sündmusega (näiteks kui makse-võlgnevused tasutakse), siis vähendatakse eelnevalt kajastatud väärtuse langusest tulenevat kahjumit koondkasumiaruande kaudu.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade puhul hindab ettevõtte esmalt iga vara puhul, kas esineb objektiivseid tõendeid eraldiseisvalt oluliste finantsvarade väärtuse languse kohta; finantsvarade väärtuse langust, mis ei ole eraldiseisvalt olulised, hinnatakse koos. Kui ettevõtte otsustab, et eraldi hinnatud finantsvarade väärtuse languse kohta ei ole objektiivseid tõendeid, olenemata sellest, kas vara on oluline või mitte, lisab ettevõtte selle vara sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade gruppi ja hindab nende väärtuse langust koos. Varasid, mille väärtuse langust hinnatakse eraldi ning mille puhul kajastatakse väärtuse langust või jätkatakse väärtuse languse kajastamist, ei võeta väärtuse languse koosthindamisel arvesse.

Müügiootel finantsinvesteeringud

Müügiootel finantsinvesteeringute puhul hindab ettevõtte igal aruandepäeval, kas leidub objektiivseid tõendeid selle kohta, et investeeringu või investeeringute grupi väärtus on langenud.

Võlainstrumentide puhul, mis on liigitatud müügiootel olevaks, hinnatakse väärtuse langust samade kriteeriumide alusel nagu korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade korral. Kuid väärtuse langusena kajastatavat summat mõõdetakse erinevusena korrigeeritud soetusmaksumuse ja hetkelise õiglase väärtuse vahel, millest on maha arvatud eelnevalt koondkasumiaruandes kajastatud selle investeeringu väärtuse langusest tulenevat kahjumit.

Tulevaste perioodide intressitulude akumulereerimist jätkatakse vara vähendatud bilansilise maksumuse alusel ja need akumuleeritakse intressimäära alusel, mida kasutatakse tulevaste rahavoogude diskonteerimiseks, et mõõta väärtuse langusest tulenevat kahjumit. Intressitulu kajastatakse finantstulu osana. Kui võlainstrumendi õiglane väärtus järgmisel aastal suureneb ja seda suurenemist saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast seda, kui väärtuse langusest tulenevat kahjumit kajastati kasumiaruandes, siis tühistatakse väärtuse langusest tulenevat kahjumit koondkasumiaruande kaudu.

G) MATERIAALNE PÕHIVARA

Põhivara on vara, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (ka tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara soetusmaksumuses miinus akumulereeritud kulum ja võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Põhivara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest: kas õiglane väärtus miinus müügiikulud või kasutusväärtus), kui see on madalam vara bilansilisest jääkväärtusest. Vara väärtuse test hindamiseks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle bilansilise jääkväärtuse, tehakse siis, kui on märke sellest, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlus kajastatakse perioodikuluna koondkasumiaruandes ridadel „Kindlustuslepingute sõlmimiskulud“, „Kahjukäsitluskulud“ ja „Administratiivkulud“ jaotatuna funktsionaalsuse järgi.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas leidub märke, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui selliseid märke on, leitakse vara kaetav väärtus ning vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi kulu vähendusena, mil tühistamine aset leidis.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna plaanitud eesmärgile ning lõpetatakse kas seoses klassifitseerimisega müügiototel põhivaraks või vara eemaldamisega kasutusest. Kui täielikult amortiseerunud vara on veel kasutuses, kajastatakse bilansis nii soetusmaksumust kui ka akumulereeritud kulumit seni kuni vara on kasutusest lõplikult eemaldatud.

Materiaalse põhivara objektide amortiseeritav osa (soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahe) amortiseeritakse kulusse objekti kasuliku eluea jooksul. Erandina ei amortiseerita maad ja kunsti. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil, lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast, järgmiselt:

- ehitised	50 aastat,
- arvutitehnika	3 aastat,
- transpordivahendid	5 aastat,
- masinad ja seadmed	5-6 aastat,
- kontorimööbel ja -inventar	5-6 aastat.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varana ning neile on määratud eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

H) FINANTSKOHUSTUSED

Finantskohustused võetakse algul arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustuse eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Tehingukulud võetakse arvesse efektiivse intressimäära arvutamisel ning kantakse kulusse finantskohustuse eluea jooksul. Finantskohustustega kaasnevad kulutused (sh intressikulud) kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna.

Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis kui kohustus on tasutud, tühistatud või aegunud.

I) KINDLUSTUSLEPINGUD

IFRS 4 nõuab kindlustuslepingute klassifitseerimist finantsarvestuse mõistes kindlustus- ja investeerimis-lepinguteks, sõltuvalt sellest kas lepinguga kaasneb märkimisväärne kindlustusriski edasiandmine. Kindlustusleping on leping, mille alusel ettevõtte võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusriski, kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale määratletud ebakindlast tuleviku sündmusest (kindlustusjuhtumist) põhjustatud kahju. Ettevõtte sõlmib klientidega lühiajalisi kindlustuslepinguid, millede on põhiliste riskidena kaetud varaga seotud kahjud ja vara hävimine, isikute vastutus või lühiajalised tervisekahjud.

Kõik ettevõtte poolt sõlmitud lepingud klassifitseeruvad kindlustuslepinguteks IFRS 4 mõistes.

J) SÕLMIMISKULUDE KAPITALISEERIMINE

Sõlmimisväljaminekud, mis on otseselt seotud järgmisse perioodi ülekantavate kindlustusmaksetega, kajastatakse finantsseisundi aruandes kapitaliseeritud sõlmimiskuludena. Otsesed sõlmimisväljaminekud kapitaliseeritakse ettemakstud preemiate eraldise kogusumma ja kogutud kindlustusmaksete kogusumma suhte alusel. Kapitaliseeritud sõlmimiskulude hulka kuuluvad kindlustuslepingute otsesed sõlmimiskulud, näiteks komisjonitasud vahendajatele.

K) ETTEMAKSTUD PREEMIAE ERALDIS

Ettemakstud preemiate eraldis moodustatakse kindlustuslepingu jõusoleku ajal tulevikus tekkivate kahjude ja tegevuskulude katteks.

Ettemakstud preemiate eraldis arvestatakse proportsionaalselt iga üksiku lepingu bilansikuupäevajärgse kehtivuse osakaalu alusel kogu lepingu kehtivusperioodist.

L) RAHULDAMATA NÕUETE ERALDIS

Rahuldamata nõuete eraldis moodustatakse toimunud, kuid hüvitamata kahjude ning sealhulgas toimunud, kuid teatamata kahjude jaoks. Toimunud, kuid hüvitamata juhtumite kahjukäsitlekulude katteks moodustatakse rahuldamata nõuete eraldise all kahjukäsitlekulude eraldis.

Rahuldamata nõuete eraldise arvutamiseks kasutatakse nii iga nõude väärtuse eraldi määramise meetodit (suuremad teatatud kahjud) kui ka statistilisi meetodeid (väiksemad teatatud kahjud, toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis).

Rahuldamata nõuete eraldist ei diskonteerita, v.a kohustusliku liikluskindlustuse pensionid, mis diskonteeritakse nende nüüdisväärtuseni, kasutades diskontomäära 0,75%.

M) EDASIKINDLUSTUS

Edasikindlustuse peamiseks lepinguvormideks on mitteproportsionaalne (excess of loss) ja proportsionaalne edasikindlustus. Lepingud sõlmitakse üldjuhul üheks aastaks. Edasikindlustuse katet ostetakse tavapärase kindlustuse käigus, et riskide hajutamisega piirata netokahjumi potentsiaali. Kõikide edasikindlustuslepingute alusel kantakse üle oluline osa kindlustusriskist.

Edasikindlustuse varad koosnevad edasikindlustatud kindlustuskohustustest. Edasikindlustajate osa ettemakstud preemia eraldises ja rahuldamata nõuete eraldises on kajastatud kooskõlas edasikindlustuslepingutega.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused edasikindlustuse varadest kajastatakse koondkasumiaruandes.

N) RENDIARVESTUS

Kapitalirendina käsitatakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Ettevõttel on ainult kasutusrendi lepingud.

Makstud kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt koondkasumiaruandes kuluna.

Ettevõttel aruandeperioodil ja võrdlusperioodil kapitalirendi alusel väljarenditud või rendile antud varasid ei olnud.

O) ETTEVÕTTE TULUMAKS

Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis alates 1. jaanuarist 2000 mitte ettevõtte kasumit, vaid jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende. 2017. aastal on maksumääraks 20/80 netodividendidena väljamakstud summast (2016: 20/80 netodividendidena väljamakstud summast).

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse ettevõtte koondkasumiaruandes tulumaksuna samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest nad välja on kuulutatud või millal nad tegelikult välja makstakse. Suurim võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on esitatud lisas 16.

Kuna Lätis ja Leedus kehtivad oma ettevõtte tulumaksu seadused, arvutatakse grupi maksukulusid kooskõlas standardiga IAS 12 „Tulumaks”. Standardiga nähakse ette nii jooksva kui ka edasilükkunud tulumaksu arvestamine ja kajastamine. Jooksev tulumaks arvutatakse iga üksuse lõikes kooskõlas vastava riigi maksueeskirjadega. Filiaale maksustatakse vastavalt majandustulemustele tegevusriigis. Eestis maksustatakse ainult neid ettevõtte tulusid, mida filiaalides ei maksustata, ning alles siis, kui dividendid välja makstakse. Läti filiaali tulumaksumäär on 15% (2016: 15%) ja Leedu filiaalil 15% (2016: 15%).

Edasilükkunud tulumaks, mis on tekkinud ajutistest erinevustest arvestuslike summade ja neile vastavate tegelikult maksustatud summade vahel, kajastatakse ettevõtte raamatupidamise aruannetes. Tuludelt, mis on kajastatud perioodi kasumiaruandes, kuid mis kuuluvad maksustamisele järgneval perioodil, arvestatakse edasilükkunud tulumaksu kulu, mis kantakse vastavale kohustuste kirjele – edasilükkunud tulumaksu kohustused. Samamoodi tekitavad edasilükkunud tulumaksu tulu ja sellele vastavat edasilükkunud tulumaksu vara kulud, millelt saab makse maha arvata alles järgmistel perioodidel. Edasilükkunud tulumaksu vara kajastatakse Leedu filiaalis kasutamata tulumaksu kahjumi kohta. Edasilükkunud tulumaksu vara ja kohustusi ei saldeerita ettevõtte tasemel, kuna need puudutavad eri riikide maksuhaldureid, aga saldeeritakse riigipõhiselt.

Jooksva ja edasilükkunud tulumaksu summad on avalikustatud lisas 14.

P) BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva 31. detsember 2017 ja aruande koostamise kuupäeva 22. veebruar 2018 vahemikul, kuid mis on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

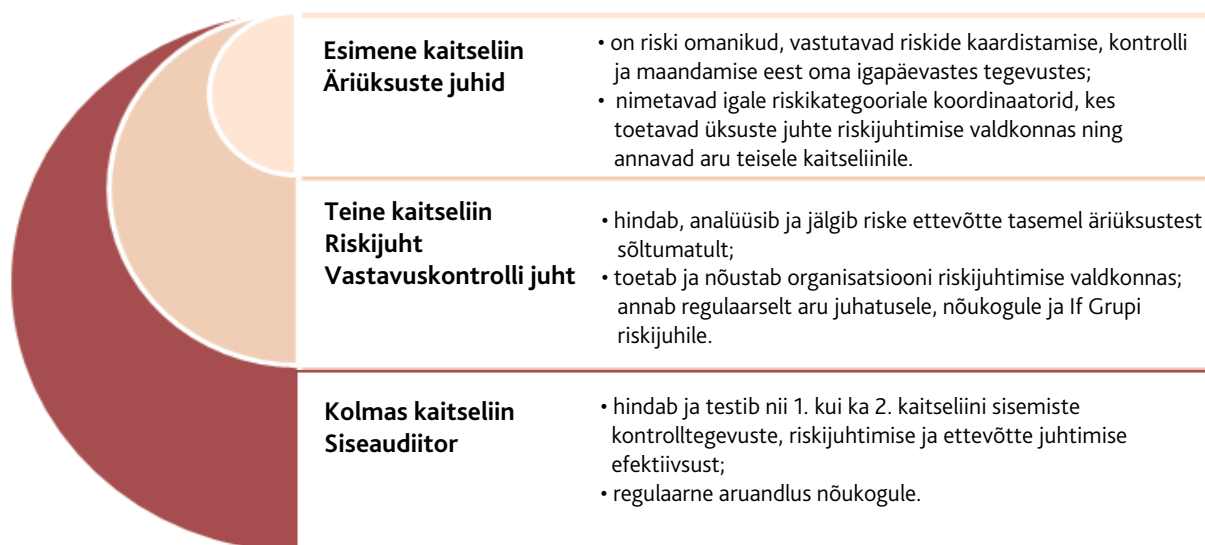
Lisa 2. Riskid ja riskijuhtimine

1. RISKIJUHTIMISSÜSTEEM

Risk on ettevõtte äritegevuse ja tegevuskeskkonna oluline ja loomulik osa. Kvaliteetne riskijuhtimine on üheks eeltingimuseks, et tagada ettevõtte tõhus toimimine ja stabiilsed tulud. Riskijuhtimissüsteemi eesmärk on tagada ettevõtte pikaajaline maksevõimekus, vähendada ootamatute finantskahjude mõju ning tagada piisav informeeritus riskide ja kapitalivajaduse kohta otsustusprotsessis, luues sellega lisaväärtust ettevõtte huvitatud osapooltele. Ettevõtte riskivalmiduse raamistikus on määratletud riskid ja piiritletud nende suurused, mida ettevõtte soovib kanda oma eesmärkide saavutamiseks.

Ettevõtte riskijuhtimissüsteem hõlmab strateegiaid, protsesse ja aruandlust tagamaks ettevõtet ohustavate riskide pidev tuvastamine, mõõtmine, jälgimine, juhtimine ja aruandlus. Riskijuhtimissüsteem on osa suuremast sisekontrollisüsteemist ning selle tõhusaks rakendamiseks kasutatakse kolme kaitseliini põhimõtet, mis lähtub COSO¹ metoodikast (joonis 1).

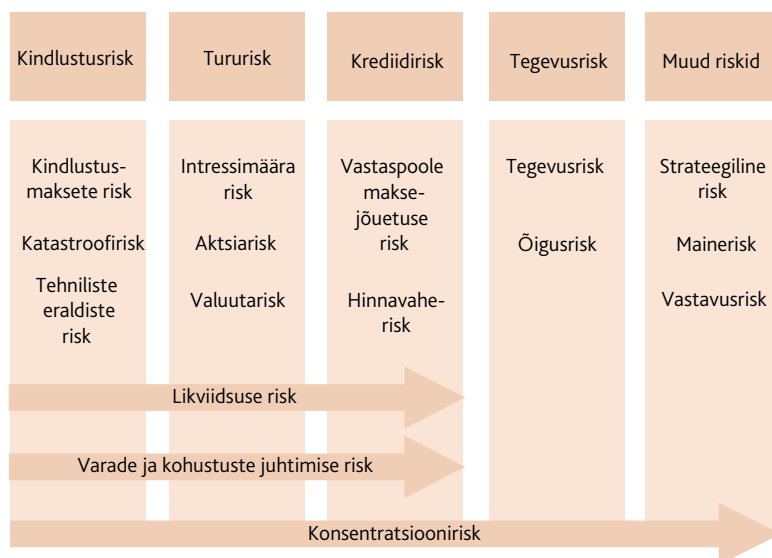
Joonis 1. Kolme kaitseliini põhimõte

Ettevõtte riskijuhtimissüsteemis käsitletavat peamised riski kategooriad on: tururisk, krediidirisk, tegevusrisk ja muud riskid (joonis 2).

¹ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission.

Joonis 2. Riskijuhtimissüsteemis hõlmatud riskid

Nõukogu on kinnitanud iga riski kategoori kohta poliitika, mis seavad piirangud ja selged piirmäärad selleks, et tagada ettevõtte riskiprofiili vastavus seatud riskivalmidusele ning kapitaliseerituse tasemele.

Riskijuhtimise strateegia

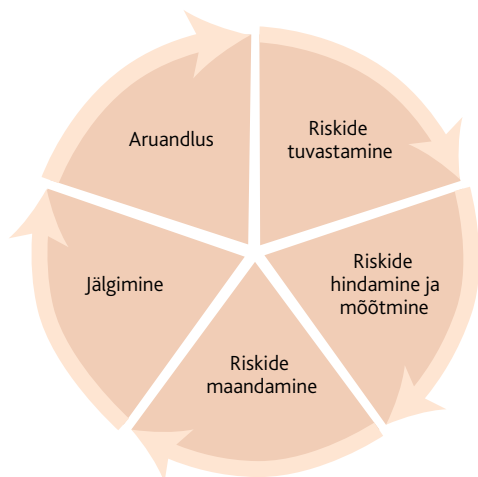
Ettevõtte riskijuhtimise strateegia moodustab osa ettevõtte juhtimispõhimõtetest.

Riskijuhtimise strateegia eesmärk on:

- tagada organisatsiooni usaldusväärne riskikultuur;
- tagada finantsseisundit ja kapitali mõjutavate riskide väljaselgitamine, hindamine, juhtimine, jälgimine ja aruandlus;
- tagada, et kindlustustegevuse riskitase kajastub hinnakujunduses;
- tagada piisav pikaajaline investeerimistulu vastavalt seatud riskivalmiduse piirmääradele;
- tagada, et riskipuhvid kapitali ja prognoositava kasumlikkuse kujul on äritegevuse ja turukeskkonnaga kaasnevate riskide puhul piisavad;
- tagada majandusnäitajate stabiilsus;
- tagada äritegevuse tõhusus, turvalisus ja jätkusuutlikkus.

Ettevõtte riskijuhtimise strateegia kehtestab nõukogu ja see on kooskõlas If Grupi riskijuhtimise strateegiaga.

Joonis 3. Riskijuhtimise protsess

Riskijuhtimise protsess koosneb viiest peamisest tegevusest: riskide tuvastamine; riskide hindamine ja mõõtmine; riskide maandamine, riskide jälgimine ja aruandlus (joonis 3). Lisaks rakendatakse vähemalt kord aastas oma riskide ja maksevõime hindamist (ORSA), mis on osa ettevõtte riskijuhtimise süsteemist. Kolme aasta äriplaani põhjal analüüsitakse riskiprofiili ja kapitali omavahelisi seoseid ning hinnatakse erinevate riskistsenaariumite mõju ettevõtte riskiprofiilile ja kapitali vajadusele. Oma riskide ja maksevõime hindamise (ORSA) peamisteks eesmärkideks on tagada ettevõtte püsiv maksevõimekus ka juhul, kui majanduskeskkond muutub ebasoodsamaks ning tagada äritegevuse vastavus nõukogu poolt seatud riskivalmidusele.

Riskijuhtimise ja aruandluse struktuur

NÕUKOGU

Nõukogu on juhtimisorgan, kelle ülesandeks on tagada nõuetekohane riskijuhtimissüsteem ettevõttes. Nõukogu sätestab riski strateegia, ettevõtte riskivalmiduse ja piirmäärad Riski juhtimise poliitikas. Nõukogule esitatakse iga kvartal riskiaruanded ning äriplaani kinnitamisel võtab nõukogu arvesse oma riskide ja maksevõime hindamise (ORSA) tulemused.

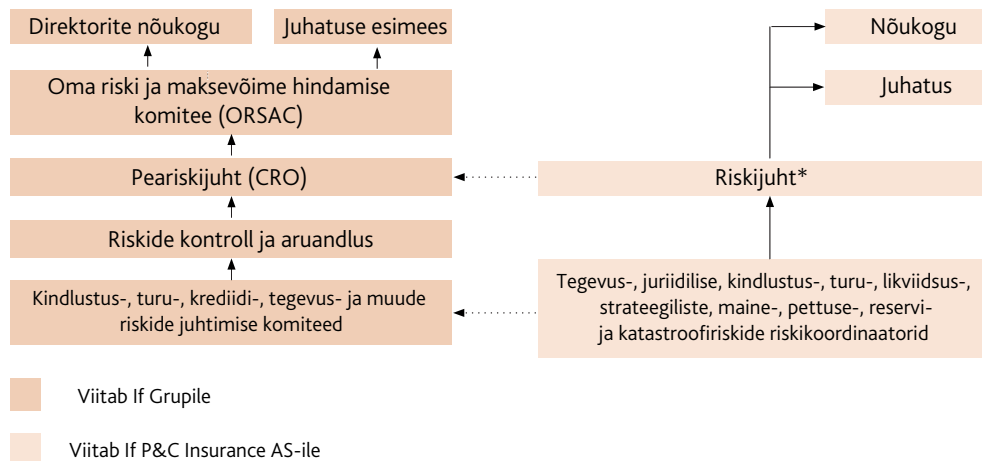
JUHATUS

Riskijuhtimissüsteemi tõhusa rakendamise eest kannab lõppvastutust ettevõtte juhatus, kes tagab asjakohase riskijuhtimise korralduse ja edendab ettevõttes usaldusväärset riskikultuuri. Juhatus saab riskijuhilt vähemalt kord kvartalis riskiaruandeid, osaleb aktiivselt ettevõtte oma riskide ja maksevõime hindamise protsessis (ORSA) ning tagab riskide tõhusa juhtimise ja jälgimise.

RISKIJUHTIMISE FUNKTSIOON

Riskijuhtimise funktsiooni eest vastutav isik on riskijuht. Riskijuht koordineerib riskijuhtimise tegevusi juhatuse volitusel. Riskijuhtimise funktsioon toetab riskijuhtimissüsteemi rakendamist ettevõttes.

Joonis 4. Riskijuhtimise funktsioon ja aruandluse struktuur

* Riskijuht on riskifunktsiooni eest vastutav isik.

2. KAPITALI JUHTIMINE

Ettevõtte keskendub nii kapitali tõhusale kasutusele, kui ka usaldusväärsele riskijuhtimisele, säilitades äriplaneerimise perioodil riskide tasemele vastava kapitaliseerituse. Sellega tagatakse, et vaba kapital ehk omavahendid ületavad ettevõttesisesed ja regulatiivsed kapitalinõuded.

Kapitalijuhtimine on vajalik ettevõtte finantstugevuse tagamiseks, ebasoodsate majandustingimuste üleelamiseks ning samuti selleks, et tagada ettevõtte tegevuse kasv ning riskijuhtimise ja äritegevuse eesmärkide saavutamine.

Ettevõtte riskiprofiili, nõutavat kapitali ja vaba kapitali ehk omavahendeid mõõdetakse ja analüüsitakse ning selle kohta antakse kord kvartalis või vajadusel sagedamini aru juhatusele ja nõukogule.

Kapitalipositsioon

Kapitalipositsioon on omavahendite ja nõutava kapitali vaheline suhe. Erinevate huvigruppide jaoks kasutatakse ettevõttes erinevaid kapitalipositsiooni kirjeldamise mõõdikuid: regulatiivsed kapitali mõõdikud ja sisemiseks aruandluseks kasutatakse majandusliku kapitali mõõdikut.

3. RISKIPROFIIL

Kindlustusrisk

Kindlustusrisk on risk saada kahju või ebasoovitav muutus tehnilistes eraldistes, mis võib tekkida ebapiisava hinnastamise või tehniliste eraldiste moodustamise aluseks olevate ebapiisavate eelduste tõttu. Kindlustusrisk koosneb kindlustusmaksete, katastroofi- ja tehniliste eraldiste riskidest.

KINDLUSTUSMAKSE- JA KATASTROOFIRISK

Kindlustusmakse risk on risk saada kahju või risk, et kindlustustegevusega seotud kohustuste väärtust mõjutatakse negatiivselt, kuna bilansipäevaks toimumata kindlustusjuhtumite toimumise aeg, sagedus ja mõju võivad oodatust erineda.

Katastroofirisk on risk saada kahju või risk, et kindlustustegevusega seotud kohustuste väärtust mõjutatakse negatiivselt, kuna ekstreemsete või erakordsete sündmuste hinnastamise ja tehniliste eraldiste moodustamiseks kasutatud eeldused sisaldavad määramatust.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Kindlustusmakse- ja katastroofiriski juhtimiseks ja maandamiseks kasutab ettevõtte edasikindlustust, riskide hajutamist, riskipõhist hinnastamist ja riskide valikut, mis vastab ettevõtte strateegiale ja äriplaanile. Ettevõttes on rakendatud riskide regulaarne jälgimine ja kontroll. Kindlustusrisi hindamine ja juhtimine lähtub Kindlustusrisi hindamise poliitikas sätestatud põhimõtetest ja piirangutest, mida on täiendatud Balti ja maapõhiste eeskirjadega. Balti ja maapõhised kindlustusrisi hindamise eeskirjad seavad igale äriühingule detailsemad juhised ja piirangud kindlustusrisi aktsepteerimiseks.

Edasikindlustusandjate krediitdireitingutele ja ühe edasikindlustusandja osale edasikindlustuslepingus on sätestatud piirangud ettevõtte Edasikindlustuse poliitikas. Ettevõtte on sõlminud mitte-proportsionaalsed edasikindlustuslepingud kõikidele peamistele äriühingutele omavastutusega 3,5 miljonit eurot nii üksiku, kui ka katastroofijuhtumite kohta. Edasikindlustuse katte piisavust ning omavastutuse optimaalset taset analüüsitakse regulaarselt arvestades kindlustustegevuses toimunud arendustega, milleks on näiteks üksiku suure kindlustusobjekti kindlustamine, uute kindlustusteenuste pakkumine kindlustusvõtjatele ning planeeritavad muudatused kindlustustingimustes.

Riskile avatus

Kahjukindlustust iseloomustavat määramatust arvestades esineb risk, et kahjud võivad kahjunõuete tõttu olla eeldatust suuremad. Näidetena võib tuua suured tulekahjud, looduskatastroofid nagu tugevad tormid või väikeste või keskmise suurusega kahjunõuete sageduse või keskmise suuruse ootamatu suurenemine.

Tundlikkusanalüüs

Tabelis 1 on esitatud tundlikkusanalüüs selle kohta, kuidas kombineeritud suhtarvu, kindlustusmaksete mahu ja kahjunõuete taseme muutused mõjutavad maksustamiseelset kasumit.

Tabel 1. Kindlustusmakseriski tundlikkusanalüüs (tuhandetes eurodes), seisuga 31. detsember 2017

Näitaja	Praegune tase, 2017	Muutus	Mõju maksustamiseelsele kasumile	
			2017	2016
Kombineeritud suhe	89,3%	+/-2% punkti	+/-2 652	+/-2 615
Kindlustusmaksete maht	132 618	+/-2%	+/-284	+/-259
Kahjunõuete tase	84 406	+/-2%	+/-1 688	+/-1 674

TEHNILISTE ERALDISTE RISK

Tehniliste eraldiste risk on risk saada kahju või risk, et kindlustustegevusega seotud kohustuste väärtust mõjutatakse negatiivselt, kuna kahjunõuete toimumise aeg ja suurus, mis on toimunud bilansipäeval või vahetult enne seda, võivad oodatust erineda.

Tehniliste eraldiste risk hõlmab korrigeerimisriski, mis on risk saada kahju või ebasoovitatav muutus tehnilistes eraldistes, mis tuleneb annuiteetide suhtes kohaldatavate korrigeerimismäärade taseme, suundumuse või kõikumise muutumise tõttu õiguskeskkonna või kindlustatud isiku tervisliku seisundi muutumise tagajärjel.

Kindlustustehniliste eraldistega kaasneb alati teatav määramatus, sest eraldised põhinevad hinnangutel kahjunõuete väljamaksete suuruse ja sageduse kohta, mis toimuvad alles tulevikus.

Kindlustustehniliste eraldistega seotud määramatus on tavaliselt suurem uute äriiinide puhul, mille kohta ei ole veel täielikke statistilisi andmeid, ning äriiinide puhul, mis sisaldavad pika lahendamisajaga kahjunõudeid. Kohustuslik liikluskindlustus ja vastutuskindlustus on ettevõtte tooted, millele on iseloomulikud pika lahendamisajaga kahjunõuded.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte juhatus võtab vastu Baltikumi tehniliste eraldiste moodustamise eeskirja. Ettevõtte vastutav aktuaar vastutab kindlustustehniliste eraldiste arvutamise eeskirja väljatöötamise ja tutvustamise eest ning kõikide eraldiste taseme piisavuse hindamise eest.

Kindlustusmatemaatilised prognoosid põhinevad nende koostamise kuupäevaks teadaolevatel andmetel varasemate kahjunõuete ja riskide võtmise kohta. Tehniliste eraldiste arvutamisel võetakse arvesse muuhulgas kahjunõuete pikaajalisi muutusi, veel välja maksmata kahjunõudeid, muudatusi seadusandluses, majandusnäitajaid jmt tegureid. Tehniliste eraldiste moodustamisel kasutatakse tavaliselt ahel-redel (Chain Ladder) ja Bornhuetter-Fergussoni meetodeid koos kahjunõuete arvu ja kahjunõuete keskmiste suuruse prognoosidega.

Liikluskindlustuse annuiteetide arvutamisel võetakse arvesse oodatavat inflatsioonimäära, mis on eriti oluline kahjunõuete puhul, mis lahendatakse pika aja. Teiste tehniliste eraldiste inflatsioonimäär sisaldub erinevate valdkondade statistilistes näitajate trendides.

Riskile avatus

Tabelis 2 on esitatud tehnilised eraldised kindlustusliikide lõikes. Ettevõtte tehnilised eraldistes moodustuvad suuremas osas kindlustusliikidest, mille kahjuhüvitamise periood on lühike.

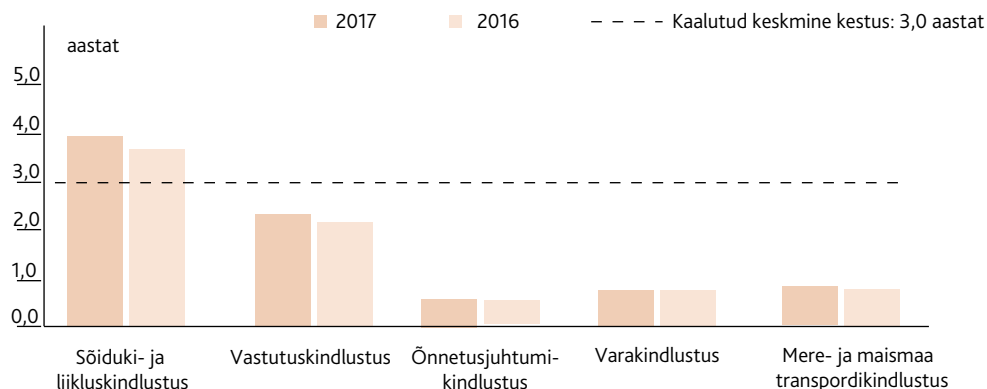
Liikluskindlustuse annuiteetide, mille kahjuhüvitamise periood on pikk, osatähtsus kogu tehniliste eraldiste mahust on suhteliselt väike.

Tabel 2. Kindlustustehnilised eraldised kindlustusliikide lõikes, seisuga 31. detsember

Tuhandetes eurodes Kindlustusliigid	Kohustused kindlustuslepingutest bruto		Kohustused kindlustus- lepingutest, edasikindlustaja osa		Kohustused kindlustuslepingutest neto	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
	Liikluskindlustus	65 418	57 713	380	357	65 038
Sõidukikindlustus	21 525	19 442	-	-	21 525	19 442
Varakindlustus, eraisikud	8 945	8 853	-	-	8 945	8 853
Varakindlustus, juriidilised isikud	14 629	13 722	282	203	14 347	13 519
Vastutuskindlustus	24 251	20 440	3 741	1 960	20 510	18 480
Õnnetusjuhtumikindlustus	2 065	1 894	-	-	2 065	1 894
Tervisekindlustus	3 634	3 618	-	-	3 634	3 618
Muud	4 757	4 930	799	197	3 958	4 733
KOKKU	145 224	130 612	5 202	2 717	140 022	127 895

Kindlustustehniliste eraldiste kestus eri kindlustusliikide puhul on esitatud joonisel 5. Tehniliste eraldiste struktuur ja kestus mõjutab inflatsiooni ja intressiriski, mida tutvustatakse detailsemalt käesoleva lisa tururiski käsitlevas osas.

Joonis 5. Kindlustustehniliste eraldiste kestus kindlustusliikide lõikes, seisuga 31. detsember

Tundlikkusanalüüs

Mitme kindlustusliigi puhul mõjutab kindlustustehnilisi eraldisi inflatsiooni muutumine. Reserviriski tundlikkusanalüüs 31. detsembri seisuga on esitatud tabelis 3.

Tabel 3. Tehniliste eraldiste riski tundlikkusanalüüs, seisuga 31. detsember, tuhandetes eurodes

Portfell	Risk	Riskinäitaja muutumine	Riik	Mõju kohustustele ja maksueelsele kasumile	
				2017	2016
Tehniliste eraldiste nimiväärtus	Inflatsiooni suurenemine	Suurenemine 1% punkti võrra	Eesti	1 362	1 202
			Läti	197	178
			Leedu	435	415
			KOKKU	1 994	1 795
Diskonteeritud tehnilised eraldised (annuiteedid)	Diskontomäära vähenemine	Vähene mine 1% punkti võrra	Eesti	1 458	1 226
			Läti	306	182
			Leedu	95	105
			KOKKU	1 859	1 513
Annuiteedid	Suremuse vähenemine	Suremuse määra vähenemine 20%	Eesti	165	118
			Läti	19	15
			Leedu	4	4
			KOKKU	187	137

Tururisk

Tururisk on risk saada kahju sellest, et finantsseisund halveneb otseselt või kaudselt varade ja kohustuste ja finantsinstrumentide turuhindade kõikumise tulemusel.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte tururiski juhtimise alusdokumentideks on Investeeringu poliitika ja Balti investeeringu poliitika, mis sätestavad mõistlikkuse põhimõtted, riskide piirmäärad ning investeeringustegevusega seotud otsustusprotsessi.

Ettevõtte üldine riskivalmidus, riskitaluvus ja regulatiivsed nõuded ning tehniliste eraldiste olemus on aluseks riskide piirmäärade, investeeringu tegevuse tootluse ja likviidsuse eesmärkide seadmisel. Tururiski jälgitakse regulaarselt ning ettevõtte nõukogule ja juhatusele esitatakse vähemalt kord kvartalis tururiski ülevaade riskiaruande ühe osana.

Riskile avatus

Tururisk hõlmab neid riske, mis kaasnevad ettevõtte varade investeeringutega. Ettevõtte investeeringu strateegia on konservatiivne, mistõttu on investeeringud üksnes fikseeritud tootlusega instrumentidesse. Aruandlusperioodil ei ole ettevõtte kasutanud tuletisinstrumente.

Ettevõtte investeeringustegevuse tootlus oli 2017. aastal 0,8% (2016: 1,4%). Aruandlusperioodi lõpul moodustasid investeeringuvarad 271 960 tuhat eurot (2016: 244 971 tuhat eurot).

Peamine tururisk ettevõttele on intressimäärarisk. Aktsiarisk ja likviidsusrisk ei ole ettevõttele materiaalne. Tururiski võib kirjeldada läbi investeeringuvarade jaotuse ja tundlikkuse peamiste riskitegurite muutuste suhtes.

Tabel 4. Investeeringisvarade jaotus

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	%	31.12.2016	%
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid	249 560	92%	222 969	91%
Laenud ja nõuded (tähtajalised hoiused)	22 400	8%	22 002	9%
KOKKU	271 960	100%	244 971	100%

INTRESSIMÄÄRA RISK

Intressimäärarisk viitab varade, kohustuste ja finantsinstrumentide väärtuse tundlikkusele intressimäära muutuste või kõikumise suhtes.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Investeeringisvarade poliitika ja Baltikumi investeeringisvarade poliitika kohaselt peab investeeringisvarade ülesehituses arvesse võtma investeeringisvarade iseloomu seoses intressimäärariski ja inflatsiooniriskiga.

Intressimäärariski juhitakse tundlikkuspiirangute kehtestamisega instrumentidele, mis on intressimäära muutumise suhtes tundlikud.

Ettevõtte mõeldab ja jälgib intressimäärariski intressitundlike varade ja kohustuste vahe meetodiga, kasutades samal ajal intressimäärade muutumisest tulenevate võimalike kahjude hindamiseks erisuguseid intressiriski stsenaariume. Intressirisk on defineeritud kui võimalik kahju, mis tekib intressikõvera 1% paralleelse nihke tõttu.

Tundlikkusanalüüs

Allpool esitatud tabelis on esile toodud mõned olulised eeldused, mis näitavad võimalike muutuste mõju juhu, kui muud tegurid ei muutu. Analüüs põhineb investeeringisvarade portfellil seisuga 31. detsember 2017, võrreldes seisuga 31. detsembril 2016 ja arvutused on tehtud enne maksustamist.

Tabel 5. Finantsvarade õiglase väärtuse tundlikkusanalüüs

Ettevõtte investeeringisportfell seisuga 31.12.2017

Tuhandetes eurodes	Intressikõvera paralleelne nihe	
	Tõus 100 baaspunkti	Langus 100 baaspunkti
Tururiski tundlikkusanalüüs		
Mõju finantstulemustele	-5 687	5 996

Ettevõtte investeeringisportfell seisuga 31.12.2016

Tuhandetes eurodes	Intressikõvera paralleelne nihe	
	Tõus 100 baaspunkti	Langus 100 baaspunkti
Tururiski tundlikkusanalüüs		
Mõju finantstulemustele	-3 851	4 035

Riskile avatus

Enamik tehnilisi eraldisi on bilansis kajastatud nominaalväärtuses, mistõttu on ettevõtte avatud tulevikus toimuvatele intressimäära muutustele. Tehniliste eraldiste majanduslik väärtus, ehk tulevikus makstavate kahjude hetkeväärtus on avatud intressimääramuutustele. Samuti diskonteeritakse Eesti, Läti ja Leedu annuiteete, mistõttu diskonteerimismäärade potentsiaalsed muutused avaldavad mõnevõrra mõju bilansis kajastuvate tehniliste eraldiste suurusele.

Diskonteerimismäärad erinevad riigiti tulenevalt eelkõige seadusandluse erinevustest.

Kindlustustehniliste eraldiste kestust ja seega tundlikkust intressimäärade muutumise suhtes käsitletakse põhjalikumalt tehniliste eraldiste riski käsitlevas osas. Finantsvarade ja kohustuste rahavood on esitatud tähtaegade lõikes likviidsusriske käsitlevas osas.

Võlakirjade ja muude intressikandvate investeringute kestus oli 2017. aasta lõpu seisuga 2,2 aastat (2016: 1,6 aastat). Nende investeringute kestus on esitatud tabelis 6.

Tabel 6. Võlakirjade ja muude intressi kandvate investeringute kestus ja jaotus instrumendi liigi kaupa, 31. detsembri seisuga

Tuhandetes eurodes	2017		Kestus (aasta)	2016		Kestus (aasta)
	Bilansiline jääkväärtus	%		Bilansiline jääkväärtus	%	
Euro võlakirjad (va Skandinaavia)	130 739	48,1%	2,6	90 619	37,0%	2,4
Skandinaavia võlakirjad	49 877	18,3%	2,5	70 856	28,9%	1,1
USA võlakirjad	58 352	21,5%	1,4	58 915	20,8%	1,3
Lühiajalised võlakirjad ja muud intressi kandvad instrumendid (sh Skandinaavia lühiajalised)	22 400	8,2%	0,9	22 002	9,0%	0,8
Globaalsed võlakirjad	8 095	3,0%	0,2	8 073	3,3%	0,2
EU valitsuste võlakirjad	2 497	0,9%	8,1	2 505	1,0%	9,0
KOKKU	271 960	100%	2,2	244 971	100%	1,6

AKTSIARISK

Aktsiarisk viitab varade, kohustuste ja finantsinstrumentide väärtuse tundlikkusele aktsiate turuhindade taseme muutuste või nende kõikumise suhtes.

Riskile avatus

Ettevõtte Investeerimise poliitika ja Balti investeerimise poliitika kohaselt ei ole aktsiatesse investeerimine lubatud. Mistõttu ei ole ettevõttel aktsiariski. Ainus aktsiarisk on seotud 100% osalusega tütarettevõttega (Support Services AS) ning seda ei mõjuta muutused aktsiaturul.

VALUUTARISK

Valuutarisk viitab varade, kohustuste ja finantsinstrumentide väärtuse tundlikkusele valuutavahetuskursside muutuste või kõikumise suhtes.

Riskile avatus

Ettevõtte valuutarisk ei ole materiaalne. Enamik ettevõtte tehnilistest eraldistest ja kõik finantsinvesteringud on eurodes.

Krediidirisk

Krediidirisk on risk saada kahju väärtpaberiemitentide, vastaspoolte ja kõigi teise võlgnike krediidireitingu kõikumise tagajärjel, kellega kindlustusandjad vastaspoole maksejõuetuse riski, hinnavaheriski või kontsentratsiooniriski raames kokku puutuvad.

Hinnavahe risk on varade, kohustuste ja finantsinstrumentide väärtuse tundlikkus krediidimarginaalide muutumise või volatiilsuse suhtes riskivabal intressikõveral.

Üldiselt viitab krediidirisk kahjule, mis tuleneb võlgnike või teiste vastaspoolte realiseerunud maksejõuetusest või maksejõuetuse tõenäosuse suurenemisest. Maksejõuetuse korral oleneb lõplik kahju vara väärtusest, millest on maha arvatud tagatis ja maksejõuetuse tekkimisel sisse nõutud summad.

KREDIIDIRISK INVESTEERIMISTE GEVUSES

Ettevõtte peamine krediidirisk tuleneb investeringutest. Investeermistegevuse krediidiriski saab mõõta kui vastaspoole maksejõuetuse riski ja hinnavaheriski. Enamikul juhtudel kajastub osa krediidiriskist juba suuremas hinnavahes ja seetõttu on vara turuväärtus madalam ka siis, kui maksejõuetust ei esine. Seega on hinnavahe sisuliselt krediidiriski turuhind.

Täiendavat riski, mis tuleneb kas varade portfelli vähesest hajutatusest või i) üksiku väärtpaberiemitendi või ii) omavahel seotud emitentide maksejõuetuse riski suurest kontsentratsioonist, mida ei hõlma hinnavaherisk ega vastaspoole risk, käsitletakse kontsentratsiooniriskina.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Krediidiriske investeerimistegevuses ohjatakse konkreetsete piirangutega, mis on sätestatud ettevõtte Investeermise poliitikas ja Balti investeermise poliitikas. Nendes dokumentides on kehtestatud piirangud maksimaalsele lubatavale riskivõtule üksiku emitendi, võlakategooria ja reitinguklassi kohta. Hinnavaheriski piiratakse veelgi tundlikkuspiirangute kehtestamisega instrumentidele, mis on tundlikud hinnavahe muutmise suhtes.

Enne investeerimist analüüsitakse võimalikke investeringuid põhjalikult. Hinnatakse emitendi krediidivõimet ja tulevikuväljavaateid ning ka tagatist ja võimaliku investeringu struktuurilisi üksikasju. Hindamisel on olulise tähtsusega sisemised riskinäitajad, ent arvesse võetakse ka makromajanduslikku keskkonda, turu arengusuundumusi, ettevõtteväliste analüütikute hinnanguid ja reitinguagentuuride krediidireitinguid. Lisaks jälgitakse pidevalt portfelli tulemusi ja vastaspoolte krediidivõimet.

Portfellide krediidiriske jälgitakse ettevõtte tasandil ning neist antakse aru juhatusele ja nõukogule kord kvartalis esitatavas riskiaruandes. Krediidiriskidest antakse aru reitingute, instrumentide ja tegevusvaldkondade lõikes.

Riskile avatus

Ettevõtte krediidirisk tuleneb eelkõige fikseeritud tulumääraga instrumentidest. Suur osa ettevõtte fikseeritud tulumääraga investeringutest on koondunud finantssektorisse. Riskid sektorite, varaklasside ja reitingute kategooriate lõikes on toodud tabelis 7.

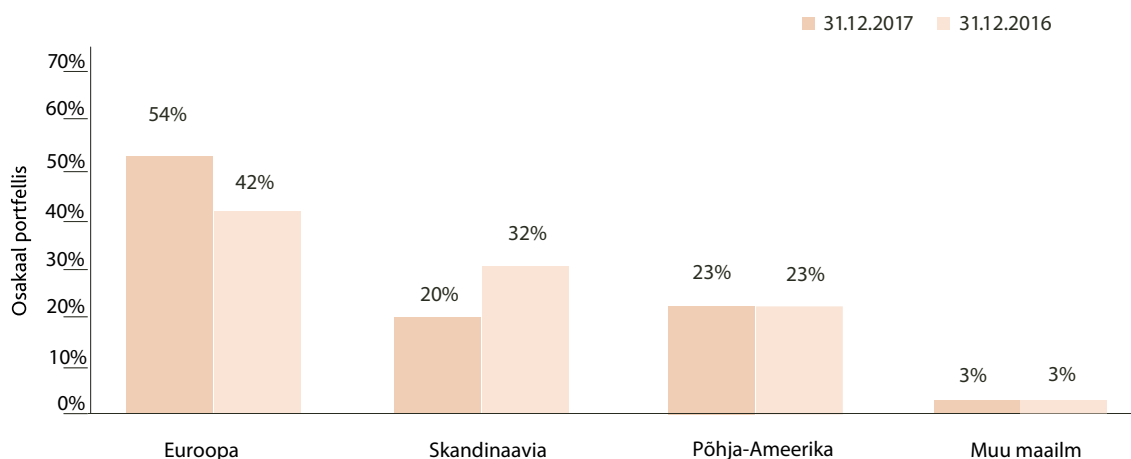
Tabel 7. Riskid sektorite, varaklasside ja reitingute kategooriate lõikes seisuga 31. detsember

2017							Fikseeritud
Tuhandetes eurodes	AAA	AA+- AA-	A+ - A-	BBB+- BBB-	BB+ - C	Reitinguta	tulumääraga kokku
Tööstus	-	-	5 028	-	1 109	9 831	15 968
Kapitalikaubad	-	-	15 172	6 567	-	9 821	31 560
Tarbekaubad	-	3 015	10 547	8 186	-	-	21 748
Kaetud võlakirjad	5 083	-	-	-	-	-	5 083
Energia	-	-	-	-	-	4 589	4 589
Finantsinstitutsioonid	-	61 563	46 774	14 678	-	-	123 015
Valitsus	-	2 497	-	-	-	-	2 497
Tervishoid	-	-	-	5 641	-	5 251	10 892
Kinnisvara	-	-	5 549	5 845	-	-	11 394
Teenused	-	-	-	9 025	1 036	4 139	14 200
Telekommunikatsioon	-	-	-	5 646	-	2 171	7 817
Transport	-	-	2 659	2 531	-	1 010	6 200
Kommunaalteenused	-	-	-	14 982	-	-	14 982
Muud	-	2 014	-	-	-	-	2 014
KOKKU	5 083	69 089	85 729	73 101	2 145	36 812	271 960

2016							Fikseeritud
Tuhandetes eurodes	AAA	AA+- AA-	A+ - A-	BBB+- BBB-	BB+ - C	Reitinguta	tulumääraga kokku
Tööstus	-	-	5 009	-	1 152	2 045	8 206
Kapitalikaubad	-	10 019	5 138	6 336	-	-	21 493
Tarbekaubad	-	6 010	8 571	10 637	-	-	25 218
Kaetud võlakirjad	10 313	-	-	-	-	-	10 313
Finantsinstitutsioonid	-	69 685	43 620	5 576	-	-	118 881
Valitsus	-	2 505	-	-	-	-	2 505
Tervishoid	-	-	-	4 598	-	5 360	9 958
Kinnisvara	-	-	-	-	-	1 005	1 005
Teenused	-	-	-	12 639	-	4 146	16 785
Telekommunikatsioon	-	-	5 207	2 661	-	2 181	10 049
Transport	-	-	2 681	2 535	-	-	5 216
Kommunaalteenused	-	-	-	15 342	-	-	15 342
KOKKU	10 313	88 219	70 226	60 324	1 152	14 737	244 971

Krediidiriskiga seotud võlakirjade ja muude intressikandvate väärtpaberite jagunemine geograafiliste piirkondade lõikes on esitatud üksikasjalikult joonisel 6.

Joonis 6. Võlakirjade ja muude intressikandvate väärtpaperite geograafiline jaotus

KREDIIDIRISK KINDLUSTUSTEgevuses

Peale investeerimisvaradega kaasneva krediidiriski tekib krediidirisk ettevõttele eelkõige edasikindlustusest, kuna ettevõtte kindlustab enda riske edasikindlustusandjate juures. Edasikindlustajatega seotud krediidirisk tuleneb nõuetest edasikindlustajatele ja edasikindlustajate osakaalust tehnilistes eraldistes.

Ettevõtte kindlustusvõtjatega ja vahendajatega seotud krediidirisk on väike, sest kindlustusmaksete tasumata jätmisel üldjuhul kindlustuspoliisid tühistatakse ning lisaks toimub ettevõttes võlamenetluse protsessi pidev jälgimine.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Edasikindlustusega seotud krediidiriski piiramiseks ja ohjamiseks on ettevõttes kehtestatud edasikindlustuse poliitika, milles on sätestatud nõuded edasikindlustusandjate minimaalsele krediidireitingule ja maksimaalsed piirmäärad ühe edasikindlustusandja kohta. Edasikindlustusandjate krediidivõime määramiseks kasutatakse reitinguagentuuride krediidireitinguid.

Riskile avatus

Ettevõtte peamine krediidirisk tekib edasikindlustusest tulenevatest nõuetest (nõuded edasikindlustajatele ja edasikindlustajate osa tehnilistes eraldistes). Edasikindlustusest tulenevate nõuete jaotus krediidireitingukategooriate lõikes on esitatud all toodud tabelis 8. Edasikindlustusest tulenevad nõuded on peamiselt koondunud A - AA (S&P) krediidireitinguga edasikindlustusandjatesse, reitinguta edasikindlustajate osakaal on väike, mis tulenevad varasematel aastatel juhtunud kahjudest, mis olid edasikindlustatud Eesti Liikluskindlustuse Fondi poolt juhitud edasikindlustuse puuli kaudu.

Tabel 8. Nõuded edasikindlustusest krediidireitingukategooriate lõikes, seisuga 31. detsember

Tuhandetes eurodes	2017		2016	
Reiting (S&P)		%		%
AA	3 474	65,1%	1 481	51,4%
A	1 469	27,5%	964	35,5%
Reitinguta	396	7,4%	379	13,1%
Kokku	5 339	100%	2 882	100%

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et ettevõtte ei suuda investeringuid ja teisi varasid oma rahaliste kohustuste tähtaegseks täitmiseks õigeaegselt realiseerida.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Kahjukindlustuses kogutakse kindlustusmakseid ettemaksetena ning teave suurte kahjunõuete väljamaksete kohta on teada pikalt enne nende maksetähtaega, mis vähendab likviidsusrisiki. Lisaks hoitakse investeerimisportfelli kestus lühike, et tagada investeringute likviidsus.

Likviidsuse juhtimise põhieesmärk on tagada ettevõtte suutlikkus täita kõik oma kindlustuslepingutest ja kindlustustegevusest tulenevad kohustused tähtaegselt. Likviidsusrisiki tuvastamiseks analüüsitakse regulaarselt investeerimisvarade ja kindlustustehniliste eraldiste eeldatavaid rahavooge ning võetakse arvesse nii tavalisi kui ka halvenenud turutingimusi. Likviidsusrisiki vähendatakse investeringutega, millega saab likviidsusel turgudel vabalt kaubelda. Raamatupidamise osakond tegeleb igapäevaselt likviidsusrisiki juhtimisega.

Riskile avatus

Tabelis 9 on esitatud kindlustustehniliste eraldiste ning finantsvarade ja -kohustuste rahavoogude tähtajad. Finantsvarad ja -kohustused on tabelis jaotatud lepingute alla ning esitatud on nende täpsed lepingulised tähtajad. Lisaks on tabelis esitatud kindlustustehniliste eraldiste netosummade eeldatavad rahavood, millega paratamatult kaasneb teatav määramatus.

Tabel 9. Finantsvarade, kohustuste ja kindlustustehniliste netoeraldiste rahavoogude tähtajad

31.12.2017		Bilansiline jääkväärtus		Rahavood						
Tuhandetes eurodes	Bilansiline jääkväärtus	Tähtajatu	Lepingulise tähtajaga	2018	2019	2020	2021	2022	2023-2032	2033-
Finantsvarad	294 263	9 248	285 015	42 044	54 989	95 177	29 457	24 939	43 348	-
Finantskohustused	10 305	-	10 305	10 305	-	-	-	-	-	-
Kindlustustehnilised netoeraldised	140 021	-	140 021	75 876	17 436	11 277	8 025	5 764	16 420	5 223

31.12.2016		Bilansiline jääkväärtus		Rahavood						
Tuhandetes eurodes	Bilansiline jääkväärtus	Tähtajatu	Lepingulise tähtajaga	2017	2018	2019	2020	2021	2022-2031	2032-
Finantsvarad	269 336	13 268	256 068	73 328	9 337	64 739	79 144	22 373	11 846	-
Finantskohustused	9 368	-	9 368	9 368	-	-	-	-	-	-
Kindlustustehnilised netoeraldised	127 895	-	127 895	71 009	16 121	9 988	6 955	4 960	14 322	4 540

Kontsentratsioonirisk

Kontsentratsioonirisk on kõikide riskide akumuleerumine ühele konkreetsele vastaspoolele, majandusvaldkonnale või geograafilisele piirkonnale, mida ükski teine riskiliik ei hõlma.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte kindlustusriski hindamise poliitikas, investeerimise poliitikas ja Balti investeerimise poliitikas ning edasikindlustuse poliitikas on kehtestatud piirangud aktsepteeritavatele kindlustusriskidele, riskide võtmisele üksikute emitentide lõikes ja reitinguklassi kohta.

Riskile avatus

Ettevõtte pakub kindlustusteenuseid mitmes kindlustusliigis kõigis kolmes Balti riigis, kus on erinevad õigusruum ja konkurentsitingimused. Seetõttu võib pidada ettevõtte kindlustusportfelli ja -tegevust hajutatuks. Siiski võib tekkida riskide kontsentratsioon eelkõige looduskatastroofide nagu tormide ja üleujutuste tagajärjel, mis mõjutavad kolme Balti riiki üheaegselt. Riskile avatus, riski juhtimine ja kontrollimine on detailsemalt kirjeldatud käesoleva lisa Kindlustusmakse ja katastroofiriski käsitlevas osas.

Ettevõtte peamine kontsentratsiooni risk tuleneb eelkõige investeerimistegevusest. Investeeringud on eelkõige kontsentreeritud finantssektorisse. Investeeringutega seotud kontsentratsioonid on esitatud krediidiriski käsitlevas osas tabelis 7. Suurimad üksikute vastaspooltega seotud riskikontsentratsioonid on esitatud allolevas tabelis.

Tabel 10. Turu- ja krediidiriskide kontsentreerumine üksikus vastaspooles ja nende varaklassides seisuga 31. detsember

2017	Ujuva intressiga võlakirjad (FRN) ja võlakirjad		
Tuhandetes eurodes	Hoiused		Kokku
Luminor Bank AB	22 400	-	22 400
Raiffeisen-Boerenleenbank BA/Netherlands	-	16 299	16 299
DnB ASA	-	10 079	10 079
General Electric Co	-	10 049	10 049
Jyske Bank A/S	-	8 252	8 252
KOKKU	22 400	44 679	67 079

2016	Ujuva intressiga võlakirjad (FRN) ja võlakirjad		
Tuhandetes eurodes	Hoiused		Kokku
Nordea Bank AB	22 002	-	22 002
DnB ASA	-	17 201	17 201
Raiffeisen-Boerenleenbank BA/Netherlands	-	16 366	16 366
General Electric Co	-	10 019	10 019
Swedbank AB	-	9 923	9 923
KOKKU	22 002	53 509	75 511

Tegevusrisk

Tegevusrisk on risk saada kahju tulenevalt ebapiisavatest või mittetoimivatest protsessidest või süsteemidest, töötajate tegevusest või välistest sündmustest, mis võivad olla oodatud või ootamatud.

Tegevusriski definitsioon hõlmab ka õigusrisiki, mida saab kirjeldada, kui riski saada kahju ettenägemata või teadmata õiguslikest muudatustest või õigusaktide mitmeti tõlgendamise võimalusest.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte rakendab tegevusriskide tuvastamiseks mitmeid protsesse:

- Tegevus- ja vastavusriski hindamise protsess. Vähemalt kaks korda aastas viib iga üksus läbi enesehindamise tegevusriskide kindlakstegemiseks. Selle hindamise alusel tuvastab teine kaitseliin ettevõtte ülesed tegevusriskid. Riskitaset jälgitakse pidevalt ning selle kohta antakse regulaarselt aru ettevõtte juhatusele ja nõukogule.
- Intsidentidest teatamise protsess. Tegevusriskidega seotud intsidentidest teavitatakse regulaarselt ettevõtte sisese veebipõhise süsteemi teel. Intsidente analüüsib riskifunktsioon, et selgitada välja parandamist vajavad valdkonnad. Teave intsidentide statistikast ja olulise mõjuga intsidentidest on osa kord kvartalis esitatavast riskiaruandest.
- Talitluspidevuse juhtimine. Äritegevuse jätkusuutlikkuse tagamiseks rakendatakse talitluspidevuse juhtimist. Talitluspidevuse teste vähemalt kord aastas kõigis riikides, kus ettevõtte tegutseb. Testi tulemusi analüüsitakse ning vajalikud täiendused ja parandused kajastatakse talitluspidevuse plaanides ja IT taasteplaanides. Talitluspidevuse testidest ja nende tulemustest koostatakse ülevaade, mis esitatakse kord aastas Finantsinspeksioonile.

Peamised ettevõttesisesed tegevusriskide juhtimise suunised on Baltikumi riskijuhtimise eeskiri, tegevusriski poliitika, turvapolitiitika, Baltikumi talitluspidevuse juhtimise eeskiri, tegevuse edasiandmise poliitika, kaebuste käsitlemise poliitika ja kahjukäsitluse poliitika.

Riskile avatus

Ettevõtte igapäevane kindlustustegevus sõltub oluliselt IT süsteemide ja taristu toimimisest. Seetõttu on ettevõtte peamine tegevusrisk seotud just IT-süsteemide tõrgeteta toimimise ja tarkvaraarendustega.

Muud riskid

VASTAVUSRISK

Vastavusrisk on õiguslike või regulatiivsete sanktsioonide, olulise rahalise kahju või maine kaotamise risk, mis tuleneb kehtivate eeskirjade mittejärgimisest.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Ettevõtte püüab saavutada ühtset nõuetele vastavuse kultuuri. Esimene kaitseliin vastutab oma vastavusriski eest ja juhib oma vastavusriske igapäevases tegevuses ning annab selle kohta aru teisele kaitseliinile.

Praktilised vastavusriskid äritegevuses tehakse kindlaks tegevus- ja vastavusriski hindamise protsessi raames ning intsidentidest teatatakse intsidentidest teatamise protsessi raames sarnaselt tegevusriskile ja sellega seotud juhtumitele. Lisaks teostatakse vajadusel vastavuse seiret konkreetsetes vastavusvaldkondades.

Tuvastatud riske hinnatakse nende raskusastme alusel, võttes arvesse tõenäosust ja mõju, ning nende kohta antakse kord kvartalis aru juhatusele ja nõukogule.

MAINERISK

Sageeli on mainerisk realiseerunud tegevus- või vastavusriski tagajärg ja selle all mõistetakse võimalikku kahju, mida ettevõtte kannab selle tõttu, et tema maine halveneb klientide ja teiste sidusrühmade silmis. Hea maine on kindlustusseltsile elutähtis, mis tähendab, et usaldus on oluline tegur ettevõtte suhetes klientide, töötajate ja teiste sidusrühmadega. Ettevõtte maine määrab see, kuidas sidusrühmad tajuvad ettevõtte tegevuse mis tahes tahke.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Tegevus- ja vastavusriski hindamisel võetakse arvesse realiseerunud riski mõju mainele. Lisaks teavitavad Eesti, Läti ja Leedu kommunikatsiooniüksuste juhid vähemalt kaks korda aastas riskijuhti meediaintsidentidest. Maineriski analüüsitakse ja selle kohta antakse vähemalt kaks korda aastas koos tavapärase riskiaruandlusega aru juhatusele ja nõukogule.

Kuna tegevus- ja muud riskid võivad juhul, kui neid ei hallata õigesti, areneda maineriskiks, tegutseb kommunikatsiooniosakond pidevalt selle nimel, et teadvustada töötajatele, kui tähtis on säilitada hea maine ja kuidas tuleks tegeleda võimalike maineriskidega. Õige tegutsemise tagamiseks jälgitakse hoolikalt nii traditsioonilises kui ka sotsiaalmeedias avaldatavat teavet If Grupi kohta ning ka klientide kaebusi.

STRATEEGILINE RISK

Strateegiline risk on risk saada kahju konkurentsikeskkonna muutuste, üdise majanduskliima muutuste või ettevõttesisese vähese paindlikkuse tagajärjel.

Riski juhtimine ja kontrollimine

Strateegiliste riskide mõju hinnatakse kord kvartalis ning see toimub lisaks iga-aastasele finantsplaneerimise protsessile. Oluliste tuvastatud strateegiliste riskide kohta antakse aru kord kvartalis nii juhatusele kui nõukogule. Strateegiliste riskide mõju ja maandamistegevusi jälgitakse regulaarselt.

Peamised meetmed strateegiliste riskide maandamiseks on juhtimismeetmete rakendamine vastavalt konkreetse riski olemusele.

4. SOLVENTSUS II

Ettevõtte detailne riskide kirjeldus vastavalt Solventsus II direktiivi nõuetele avaldatakse igal aastal solventsuse ja finantsseisundi aruandes, mis on huvitatud osapooltele kättesaadav ettevõtte veebilehel.

5. FINANTSVARADE JA -KOHUSTUSTE HINDAMINE

Finantsvarade ja -kohustuste kajastamine sõltub nende liigitusest. Varad ja kohustused on liigitatud vastavalt IAS 39-le (vt tabel 11).

Tabel 11. Finantsvarad ja -kohustused

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande:		
<u>Liigitatud kauplemiseesmärgil hoitavateks:</u>		
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid	10 725	35 722
Müügiototel finantsvarad		
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid	238 835	187 247
Kokku finantsvarad õiglasest väärtuses	249 560	222 969
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses:		
Laenud ja nõuded		
Tähtajalised hoiused	22 400	22 002
Muud varad		
Raha ja raha ekvivalendid	8 011	12 178
Nõuded otsesest kindlustustegevusest	12 747	10 778
Viitlaekumised	1 237	1 090
Nõuded edasikindlustusest	136	164
Muud nõuded	172	155
KOKKU FINANTSVARAD	294 263	269 336
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses:		
Viitvõlad	4 842	4 490
Kohustused otsesest kindlustustegevusest	4 338	3 499
Kohustused edasikindlustusest	997	974
Muud kohustused	128	405
KOKKU FINANTSKOHUSTUSED	10 305	9 368

Finantsvarade ja -kohustuste õige õiglase väärtuse tagamiseks järgitakse kindlat korda ja viiakse läbi kontrolliprotseduurid. Näiteks kontrollivad väärtust mitu erinevat välist isikut ning vajaduse korral hinnatakse ebaloomulikke hinnamuutusi.

Õiglase väärtuse kindlakstegemiseks kasutatakse mitmesuguseid hindamismeetodeid sõltuvalt finantsinstrumentide liigist ning sellest, millises ulatuses nendega aktiivsetel turgudel kaubeldakse. Võlakirjade hindamine põhineb tavaliselt Bloombergi hindadel. Piiratud hulgal varade korral määratakse väärtus teiste meetodite abil. Börsil noteerimata finantsvarade õiglane väärtus leitakse sarnaste turutehingute põhjal, või kui need puuduvad, siis väärtuse järgi, mis on leitud üldtunnustatud hindamistehnikaid kasutades.

Õiglasest väärtuses mõõdetud finantsinstrumendid on jagatud kolmele hierarhiatasemele sõltuvalt nende likviidsusest ja hindamismeetoditest. Hierarhiatasemeid kontrollitakse kord kvartalis ning kui kehtiva taseme tingimused on muutunud, viiakse asjaomane finantsinstrument õigele hierarhiatasemele. Finantsvarade hindamist kirjeldab tabel 12.

Tabel 12. Õiglase väärtuse hierarhia määramine

31.12.2017	Tase 1	Tase 2	Õiglase väärtus kokku
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande			
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid	10 725	-	10 725
Müügiotel finantsvarad			
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid	219 953	18 882	238 835
KOKKU	230 678	18 882	249 560
31.12.2016	Tase 1	Tase 2	Õiglase väärtus kokku
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande			
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid	35 722	-	35 722
Müügiotel finantsvarad			
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid	173 380	13 866	187 247
KOKKU	209 102	13 866	222 969

Esimene tase – finantsvarad- ja kohustused, mille hindamise aluseks on samaväärsete varade ja kohustuste börsinoteeringud aktiivsetel turgudel.

Börsinoteeringuid aktiivsetel turgudel peetakse vara õiglase väärtuse hindamise parimaks viisiks. Aktiivset turgu iseloomustavad tavaliselt börsinoteeringud, mis on hõlpsalt ja korrapäraselt kättesaadavad ning mis esindavad tegelikke ja korrapäraselt toimuvad tehinguid lähipiirkonnas. Turu aktiivsuse hindamiseks seoses sageduse ja mahuga kasutab ettevõtte Bloombergi koondatud ja avaldatud teavet.

Siia kategooriasse kuuluvad intressi kandvad varad (sealhulgas valitsuse tagatud võlakirjad), millel on hindamise ajal aktiivsel turul börsinoteering.

Teine tase – finantsvarad ja -kohustused, mille hindamise aluseks on börsinoteering või muud otseselt või kaudselt jälgitavad turuandmed.

Teisel hierarhiatasemel on kõik olulised sisendid kas otseselt või kaudselt jälgitavad. Enamik teise taseme instrumentides on sellised, millega kaubeldakse igapäevaste noteeritud hindadega ning millega turutehingud toimuvad tihti, kuid kus turgu ei peeta sageduse ja mahu poolest piisavalt aktiivseks. Väga piiratud hulga vahendite puhul hinnatakse väärtust mudeli põhjal, kasutades turuandmeid, mis on kaudselt jälgitavad, mis tähendab, et hinnad saab tuletada jälgitavatest turgudest, kus turu intressimäärasid ja alushindasid uuendatakse tavaliselt iga päev või erandjuhtudel vähemalt kord kuus. Teisele tasemele kuuluvad instrumendid hõlmavad intressi kandvaid varasid, nagu ettevõtete võlakirjad ja hoiuste sertifikaadid.

Kolmas tase – mittelikviidisel turul kaubeldavad finantsvarad ja -kohustused, mille turuandmed ei ole jälgitavad või mis näitavad kauplemistaset ilma tegelike tehinguteta.

Kui kättesaadavad pole ei börsinoteeringud aktiivsetel turgudel ega jälgitavad turuandmed, määratakse finantsinstrumentide õiglase väärtus mittejälgitavatel turuandmetel põhinevate hindamismeetoditega.

Kolmas tase hõlmab noteerimata instrumente ja rahalistes raskustes varasid.

Ettevõttel ei olnud kolmandal tasemel olevaid instrumente seisuga 31.12.2017.

Lisa 3. Tulud kindlustusmaksetest netona edasikindlustusest

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Kogutud kindlustusmaksed	138 750	130 781
Muutus ettemakstud preemiate eraldises	-3 458	2 517
Tulu kindlustusmaksetest, bruto	135 292	133 298
Edasikindlustuse preemiad	-2 615	-2 687
Muutus ettemakstud preemiate eraldises	-59	118
Edasikindlustatud osa tulus kindlustusmaksetest	-2 674	-2 569
KOKKU	132 618	130 729

Lisa 4. Tulu investeringutest

Tuhandetes eurodes	2017	2016
INTRESSITULU/KULU		
Finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		
<u>Liigitatud kauplemiseesmärgil hoitavateks:</u>		
Võlakirjadelt ja muudelt intressikandvatelt väärtpaperitelt	619	1 292
Müügiootel finantsvaradelt		
Võlakirjadelt ja muudelt intressikandvatelt väärtpaperitelt	1 915	1 475
Laenud ja nõuded		
Hoiustelt	8	20
Raha ja raha ekvivalentidelt	1	1
KOKKU	2 543	2 788
KASUM MÜÜGIST		
Müügiootel finantsvaradelt		
Võlakirjadelt ja muudelt intressikandvatelt väärtpaperitelt	430	14
KOKKU	430	14
KASUM/KAHJUM ÕIGLASE VÄÄRTUSE MUUTUSEST		
Finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		
<u>Liigitatud kauplemiseesmärgil hoitavateks:</u>		
Võlakirjadelt ja muudelt intressikandvatelt väärtpaperitelt	-530	-886
KOKKU	-530	-886
Investeeringute kulud	-682	-634
TULU INVESTEERINGUTEST KOKKU	1 761	1 282
Müügiootel finantsvarade õiglase väärtuse reserv	2017	2016
Algsaldo	3 503	1 421
Koondkasumis kajastatud realiseerimata õiglase väärtuse muutus	631	2 096
Kasumiaruandes kajastatud realiseeritud kasum	-430	-14
LÕPPSALDO	3 704	3 503

Lisa 5. Esinenud kahjunõuded netona edasikindlustusest

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Bruto		
Välja makstud jooksva aastal tekkinud kindlustushüvitised	-59 140	-66 566
Välja makstud eelnevatel aastatel tekkinud kindlustushüvitised	-21 214	-17 995
Regressidena ja päästetud vara realiseerimisest laekunud ja saadaolevad summad	8 534	9 167
Muutus rahuldamata nõuete eraldises	-11 153	-4 812
Kahjukäsitluskulud	-4 131	-3 945
KOKKU	-87 104	-84 151
Edasikindlustajate osa		
Jooksva aastal tekkinud kindlustushüvitised	119	114
Eelnevatel aastatel tekkinud kindlustushüvitised	35	28
Muutus rahuldamata nõuete eraldises	2 544	293
KOKKU	2 698	435
Neto		
Jooksva aastal tekkinud kindlustushüvitised	-59 021	-66 452
Eelnevatel aastatel tekkinud kindlustushüvitised	-21 179	-17 967
Regressidena ja päästetud vara realiseerimisest laekunud ja saadaolevad summad	8 534	9 167
Muutus rahuldamata nõuete eraldises	-8 609	-4 519
Kahjukäsitluskulud	-4 131	-3 945
KOKKU	-84 406	-83 716

Lisa 6. Kulud

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Tööjõukulud	-20 476	-19 272
Komisjonitasud vahendajatele	-9 379	-8 948
Andmetöötluskulud	-2 213	-2 596
Kulud ruumidele	-2 175	-2 071
Kontorikulud (sh. sidekulud)	-1 024	-977
Muud tegevuskulud	-3 162	-4 377
KOKKU	-38 429	-38 241
Kulude jagunemine funktsionaalsuse alusel:		
Kindlustuslepingute sõlmimiskulud	-21 879	-22 480
Administratiivkulud	-12 419	-11 816
Kahjukäsitluskulud	-4 131	-3 945
KOKKU	-38 429	-38 241

Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja ebatõenäolised nõuded

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Otsestest kindlustustegevusest, sh	12 747	10 778
- kindlustusvõtjad	9 061	7 704
- vahendajad	2 100	1 750
- suure töönaosusega laekuvad regressid	1 271	987
- võõrandamata päästetud vara	252	277
- muud	63	60
Nõuded edasikindlustusest	136	164
- sh seotud osapooltelt (Lisa 18)	4	-
Muud nõuded	172	155
KOKKU	13 055	11 097

Nõuete tähtajaline jaotus

Ei ole üle tähtaja ega allahinnatud		
- tähtaeg saabumata (tähtaeg on 1 aasta jooksul)	12 326	10 447
Üle tähtaja kuid alla hindamata:		
- kuni 3 kuud	621	519
- 3 kuni 6 kuud	28	22
- 6 kuni 12 kuud	43	55
- üle 1 aasta	37	54
KOKKU	13 055	11 097

EBATÕENÄOLISTE NÕUETE ERALDISE MUUTUSED

Tuhandetes eurodes	Individaalsed allahindlused	Grupipõhised allahindlused	Kokku
Seisuga 01. jaanuar 2016	-225	-98	-323
Perioodi jooksul realiseerunud kahjumid	109	-	109
Perioodi jooksul tühistatud kasutamata summad	403	-	403
Lisandunud	-559	-	-559
Üldiste eraldiste muutus	-	4	4
Seisuga 31. detsember 2016	-272	-94	-366
Perioodi jooksul realiseerunud kahjumid	46	-	46
Perioodi jooksul tühistatud kasutamata summad	474	-	474
Lisandunud	-503	-	-503
Üldiste eraldiste muutus	-	12	12
Seisuga 31. detsember 2017	-255	-82	-337

Lisa 8. Viitlaekumised ja ettemakstud kulud

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Sõlmimisväljaminekud (sh edasikindlustuse osa)	2 916	2 772
Ettemakstud kulud	819	595
Ettevõtte tulumaks	300	367
KOKKU	4 035	3 734

KAPITALISEERITUD SÕLMIMISVÄLJAMINEKUD

2017

Tuhandetes eurodes	Sõlmimis- väljaminekute osa (bruto)	Sõlmimisvälja- minekute edasi- kindlustaja osa	Sõlmimisvälja- minekute osa (neto)
Saldo 01. jaanuaril	2 844	-72	2 772
Aasta jooksul kapitaliseerimisele läinud sõlmimisväljaminekud	9 251	-190	9 061
Varasemalt kapitaliseerimisele läinud sõlmimiskulude amortisatsioon	-9 113	196	-8 917
Saldo 31. detsembril	2 982	-66	2 916

KAPITALISEERITUD SÕLMIMISVÄLJAMINEKUD

2016

Tuhandetes eurodes	Sõlmimis- väljaminekute osa (bruto)	Sõlmimisvälja- minekute edasi- kindlustaja osa	Sõlmimisvälja- minekute osa (neto)
Saldo 01. jaanuaril	3 364	-51	3 313
Aasta jooksul kapitaliseerimisele läinud sõlmimisväljaminekud	8 832	-209	8 623
Varasemalt kapitaliseerimisele läinud sõlmimiskulude amortisatsioon	-9 352	188	-9 164
Saldo 31. detsembril	2 844	-72	2 772

Lisa 9. Finantsinvesteeringud

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		
<u>Liigitatud kauplemiseesmärgil hoitavateks:</u>		
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid		
- noteeritud, fikseeritud intressimääraga (4,25-5,5%, 31.12.2016: 2,375-5,5%)	10 725	35 722
Müügiootel finantsvarad		
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid		
- noteeritud	230 022	180 499
- noteerimata	8 813	6 748
sh ujuva intressimääraga	95 293	93 405
sh fikseeritud intressimääraga (0,0-3,75%)	143 542	93 842
KOKKU	238 835	187 247
Laenud ja nõuded		
Tähtajalised hoiused	22 400	22 002
FINANTSINVESTEERINGUD KOKKU	271 960	244 971

Tähtajalised hoiused teenivad intressi aastas 0,01-0,03% (31.12.2016 seisuga olevad hoiused 0,05%).

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

FINANTSVARAD ÕIGLASES VÄÄRTUSES MUUTUSTEGA LÄBI KASUMIARUANDE

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Saldo 01. jaanuaril	35 722	41 621
<u>Liigitatud kauplemiseesmärgil hoitavateks:</u>		
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid		
Müümine	-23 878	-4 977
Õiglase väärtuse muutus läbi kasumiaruande	-530	-887
Arvestusliku intressi muutus	-589	-35
Saldo 31. detsembril	10 725	35 722

MÜÜGIOOTEL FINANTSVARAD

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Saldo 01. jaanuaril	187 247	169 438
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid		
Ostmine	80 901	47 839
Müümine	-29 921	-32 384
Õiglase väärtuse muutus läbi koondkasumiaruande	201	2 082
Arvestusliku intressi muutus	407	272
Saldo 31. detsembril	238 835	187 247

LAENUD JA NÕUDED

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Saldo 01. jaanuaril	22 002	24 515
Tähtajalised hoiused		
Ostmine	30 400	25 000
Lõppemine	-30 000	-27 500
Arvestusliku intressi muutus	-2	-13
Saldo 31. detsembril	22 400	22 002

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

VÕLAKIRJADE JA MUUDE INTRESSI KANDVATE VÄÄRTPABERITE JAOTUS TÄHTAEGADE JÄRGI

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Kuni 1 aasta	4 168	38 170
1-2 aastat	54 020	6 818
2-5 aastat	146 318	166 162
5-10 aastat	45 054	11 818
KOKKU	249 560	222 969

HOIUSED TÄHTAEGADE JÄRGI

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
6-12 kuud	22 400	22 002
KOKKU	22 400	22 002

Tuhandetes eurodes	31.12.2017		31.12.2016	
	Õiglase väärtus	Soetusmaksumus	Õiglase väärtus	Soetusmaksumus
Finantsvarad õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande				
<u>Liigitatud kauplemiseesmärgil hoitavateks:</u>				
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid	10 725	10 040	35 722	33 918
Müügiootel finantsvarad				
Võlakirjad ja muud intressi kandvad väärtpaberid	238 835	233 875	187 247	182 894
KOKKU	249 560	243 915	222 969	216 812
Laenud ja nõuded				
Tähtajalised hoiused	22 400	22 400	22 002	22,000
FINANTSINVESTEERINGUD KOKKU	271 960	266 315	244 971	238 812

FIKSEERITUD INTRESSIMÄÄRAGA VÖLAKIRJAD INTRESSIMÄÄRADE KAUPA

Intressimäärade vahemik

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Intressimääraga 0,0-0,9 %	49 747	37 445
Intressimääraga 1,0-1,9 %	66 953	29 752
Intressimääraga 2,0-2,9 %	24 749	36 397
Intressimääraga 3,0-3,9 %	2 093	14 891
Intressimääraga 4,0-4,9 %	9 616	9 927
Intressimääraga 5,0-6,0 %	1 109	1 152
KOKKU	154 267	129 564

Lisa 10. Materiaalne põhivara

Tuhandetes eurodes	Muu põhivara
Jääkmaksumus 31.12.2016	765
Soetamine	206
Mahakandmine	-1 343
Müük	-88
Soetusmaksumus 31.12.2016	1 681
- sellest täielikult amortiseerunud	514
Aruandeperioodi kulum	-335
Kulum müüdüd ja mahakantud põhivaralt	1 390
Akumuleeritud kulum 31.12.2016	-1 086
Jääkmaksumus 31.12.2016	595
Soetamine	175
Mahakandmine	-31
Müük	-29
Soetusmaksumus 31.12.2017	1 796
- sellest täielikult amortiseerunud	525
Aruandeperioodi kulum	-325
Kulum müüdüd ja mahakantud põhivaralt	57
Akumuleeritud kulum 31.12.2017	-1 354
Jääkmaksumus 31.12.2017	442

Lisa 11. Kohustused kindlustustegevusest

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Otsestest kindlustustegevusest, sh	4 338	3 499
- kindlustusvõtjad	2 836	2 507
- vahendajad	1 387	869
- muud	115	123
Kohustused edasikindlustusest	997	974
- sh seotud osapooltele (Lisa 18)	626	536
Muud kohustused	128	405
KOKKU	5 463	4 878

Kõik kohustused on lühiajalised.

Lisa 12. Viitvõlad ja ettemakstud tulud

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Tulemustasu reserv (sh maksud)	1 982	1 676
Puhkuse reserv (sh sotsiaalmaks)	1 028	1 004
Võlgnevus töötajatele	607	585
Maksuvõlad	401	400
Muud viitvõlad	824	825
KOKKU	4 842	4 490
Viitvõlgade ja ettemakstud tulude tähtajaline jaotus:		
Kuni 12 kuud	4 842	4 490

Lisa 13. Kohustused kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Bruto		
Toimunud ja teadaolevate kahjude ning kahjukäsitluskulude eraldis	69 016	62 165
Toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis	31 525	27 222
Ettemakstud preemiate eraldis	44 683	41 225
KOKKU	145 224	130 612

Edasikindlustajate osa

Toimunud ja teadaolevate kahjude ning kahjukäsitluskulude eraldis	4 282	1 780
Toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis	277	235
Ettemakstud preemiate eraldis	643	702
KOKKU	5 202	2 717

Neto

Toimunud ja teadaolevate kahjude ning kahjukäsitluskulude eraldis	64 734	60 385
Toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis	31 248	26 987
Ettemakstud preemiate eraldis	44 040	40 523
KOKKU	140 022	127 895

Tuhandetes eurodes	2017		
Toimunud ja teadaolevate kahjude ning toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis ja kahjukäsitluskulude eraldis	Kohustused kindlustuslepingutest	Edasi-kindlustaja osa	Neto
Saldo 01. jaanuaril	89 387	-2 015	87 372
Jooksval aastal toimunud ja teadaolevate kahjude rahuldamata nõuete eraldise muutus	17 942	-854	17 088
Eelmistel aastatel toimunud ja teadaolevate kahjude rahuldamata nõuete eraldise muutus	-11 378	-1 648	-13 026
Jooksval aastal toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise muutus	10 698	-42	10 656
Eelmistel aastatel toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise muutus	-6 395	-	-6 395
Kahjukäsitluskulude eraldise muutus	287	-	287
Saldo 31. detsembril	100 541	-4 559	95 982

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Tuhandetes eurodes		2016	
Toimunud ja teadaolevate kahjude ning toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis ja kahjukäsitluskulude eraldis	Kohustused kindlustuslepingutest	Edasi-kindlustaja osa	Neto
Saldo 01. jaanuaril	84 575	-1 722	82 853
Jooksval aastal toimunud ja teadaolevate kahjude rahuldamata nõuete eraldise muutus	17 946	-2	17 944
Eelmistel aastatel toimunud ja teadaolevate kahjude rahuldamata nõuete eraldise muutus	-13 769	-330	-14 099
Jooksval aastal toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise muutus	9 332	-32	9 300
Eelmistel aastatel toimunud, kuid teatamata kahjude eraldise muutus	-8 197	71	-8 126
Kahjukäsitluskulude eraldise muutus	-500	-	-500
Saldo 31. detsembril	89 387	-2 015	87 372

Tuhandetes eurodes		2017	
Ettemakstud preemiate eraldis	Kohustused kindlustuslepingutest	Edasi-kindlustaja osa	Neto
Saldo 01. jaanuaril	41 225	-702	40 523
Kogutud kindlustusmaksed	138 751	-2 616	136 135
Teenitud preemiad aasta jooksul	-135 293	2 674	-132 619
Valuutakursi muutus	-	1	1
Saldo 31. detsembril	44 683	-643	44 040

Tuhandetes eurodes		2016	
Ettemakstud preemiate eraldis	Kohustused kindlustuslepingutest	Edasi-kindlustaja osa	Neto
Saldo 01. jaanuaril	43 742	-586	43 156
Kogutud kindlustusmaksed	130 781	-2 687	128 094
Teenitud preemiad aasta jooksul	-133 298	2 569	-130 729
Valuutakursi muutus	-	2	2
Saldo 31. detsembril	41 225	-702	40 523

Kahjunõuete areng aastail 2010- 2017

Alljärgnevad tabelid kirjeldavad kahjunõuete arengut aastatel 2010–2017. Tabelites antakse ülevaade kumulatiivsetest hinnangutest kahjunõuete arengule (väljamakstud kahjuhüvitised, sh regressid ja päästetud varad, toimunud ja teatatud kahjude eraldis ning toimunud, kuid teatamata kahjude eraldis) brutoväärtuses. Andmed väljamakstud hüvitiste kohta on esitatud kahjunõuete arengu viimases tabelis. Tabelid ei sisalda andmeid kahjukäsitlete tegelike kulude kohta ega kahjukäsitlete eraldise kohta. Varasemate juhtumiaastate rahuldamata nõuete brutoeraldis oli 31.12.2017 seisuga 7 412 tuhat eurot (31.12.2016: 8 843 tuhat eurot).

Kahjunõuete seotud hinnangute muutumist ajas mõjutavad mitmesugused tegurid ning muutus toimub sagedamini pikaajalise kahjude arenguga toodete korral. Kuigi tabelis sisalduv teave annab ajaloolise ülevaate rahuldamata nõuete hinnangute adekvaatsusest, ei ole see üksi piisav järelduste tegemiseks rahuldamata nõuete hinnangute adekvaatsuse kohta 2017. aasta lõpu seisuga. Ettevõtte usub, et rahuldamata nõuete eraldise hinnang 2017. aasta lõpu seisuga on 31. detsembrini 2017 toimunud kahjunõuete katmiseks piisav (hoolimata sellest, kas nõuetest on teatatud või mitte). Siiski on selge, et paratamatu määramatuse tõttu erineb ettevõtte makstud lõplik summa hinnangutest, kuigi ettevõtte eesmärk on vähendada sellist erinevust nii palju kui võimalik.

Kahjunõuete areng, bruto

Tuhandetes eurodes	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Seisuga 31. detsember								
kahju toimumise aasta	71 683	66 946	68 357	70 894	69 821	76 735	87 509	81 838
üks aasta hiljem	71 690	69 644	68 659	73 242	70 326	77 744	90 643	
kaks aastat hiljem	70 102	69 294	68 434	73 562	71 256	78 427		
kolm aastat hiljem	69 148	66 592	66 927	72 272	71 629			
neli aastat hiljem	69 395	65 692	63 858	72 579				
viis aastat hiljem	69 041	65 379	62 648					
kuus aastat hiljem	68 431	64 980						
seitse aastat hiljem	67 848							
Rahuldamata nõuete eraldis (sh IBNR) seisuga 31.12.2017	4 792	3 985	5 313	10 884	10 036	10 733	15 454	28 640

Kindlustushüvitised, regressid ja päästetud vara (kumulatiivselt), bruto

Tuhandetes eurodes	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Seisuga 31. detsember								
kahju toimumise aasta	46 732	47 296	43 432	46 648	46 600	53 052	60 231	53 199
üks aasta hiljem	60 916	57 908	54 967	59 474	59 494	66 451	75 190	
kaks aastat hiljem	60 951	59 997	56 077	60 675	60 633	67 693		
kolm aastat hiljem	61 871	60 355	56 727	61 269	61 592			
neli aastat hiljem	62 660	60 533	56 983	61 679				
viis aastat hiljem	63 098	60 631	57 309					
kuus aastat hiljem	62 719	61 015						
seitse aastat hiljem	63 085							

Lisa 14. Ettevõtte tulumaks

(A) TULUMAKSUKULU

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Aruandeperioodi arvestuslik tulumaks	-488	-639
Edasilükkunud tulumaks	-10	-25
KOKKU TULUMAKSUKULU	-498	-664
Tulumaksukulu jaotus		
Läti	-136	-209
Leedu	-362	-455
KOKKU	-498	-664

(B) TULUMAKSUKULU VÕRDLUS

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Filiaalide kasum	3 661	4 390
Maksumäär 15%	-549	-659
Maksustatav püsiv erinevus	24	10
Maksustatav ajutine erinevus	2	2
Eelmise aasta maksu korrigeerimine	12	-24
Annetused	13	7
KOKKU TULUMAKSUKULU ARUANDEPERIOODIL	-498	-664

(C) EDASILÜKKUNUD TULUMAKS

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Edasilükkunud tulumaksu kohustus		
Kiirendatud kapitali maksed	-12	16
Nõude ülekandmisest tagasi saadavate summade eraldis	-66	37
EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU KOHUSTUS KOKKU	-78	53
Edasilükkunud tulumaksu vara		
Puhkusereserv ja muud viitvõlad	166	144
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	32	37
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete väärtuse allahindlus	-4	-6
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	2	6
EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU VARA KOKKU	196	181
NETO EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU VARA	118	128

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

EDASILÜKKUNUD TULUMAKSU SPETSIFIKATSIOON

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Edasilükkunud tulumaksu kohustus		
Läti	-12	16
Leedu	-66	37
KOKKU	-78	53
Edasilükkunud tulumaksu vara		
Läti	129	115
Leedu	67	66
KOKKU	196	181
Neto edasilükkunud tulumaksu vara		
Läti	117	99
Leedu	1	29
KOKKU	118	128

(D) ETTEVÖTTE TULUMAKSU KOHUSTUS (-)/ETTEMAKS

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Saldo 01. jaanuaril	367	-47
Arvestatud	-488	-639
Makstud	421	1 053
Saldo 31. detsembril	300	367

Lisa 15. Investeering tiitarettevõttesse

Support Services AS

Tegevusala: If grupi ettevõtetele Soomes, Norras, Taanis ja Rootsis müügiüksuse ja kahjukäsitluse tugiteenuste osutamine.

Juriidiline aadress: Löötsa 8a, Tallinn 11415

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Aktsiate soetusmaksumus	88	88
Aktsiate arv	25 000	25 000
Osalus	100%	100%
Omakapital kokku	505	371
Aktsiakapital	25	25
Aktsiate ülekurs	63	63
Reservkapital	3	3
Eelmiste aastate jaotamata kasum	280	163
Aruandeperioodi kasum/kahjum	134	117
Investeering emattevõtte finantsseisundi aruandes	88	88

Seisuga 31.12.2017 on emiteeritud aktsiate arv 25 000 nimiväärtusega 1 euro.

Alates 01.01.2018 on põhitegevus, mis on seotud If Grupi ettevõtetele tugiteenuste osutamisega, müüdud ettevõttele If P&C Insurance Ltd (publ).

Lisa 16. Omakapital

Aktsiakapital

Seisuga 31.12.2017 on emiteeritud aktsiate arv 6 391 165 nimiväärtusega 1 euro.

Aažio

Aažio on aktsia nimiväärtuse ja väljalaskehinna vahe. Aažiot võib kasutada kogunenud kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta eelmiste perioodide jaotamata kasumist, kohustuslikust reservkapitalist või muudest põhikirjajärgsetest reservidest, ja aktsiakapitali suurendamiseks fondiemissiooni teel.

Seisuga 31.12.2017 oli aažio 3 679 tuhat eurot (31.12.2016: 3 679 tuhat eurot).

Reservkapital

Reservkapital moodustatakse vastavalt äriseadustikus sätestatule. Reservkapitali suurus nähakse ette põhikirjas ja see ei või olla väiksem kui 1/10 osakapitalist.

Seisuga 31.12.2017 oli reservkapital 2 362 tuhat eurot (31.12.2016: 2 362 tuhat eurot).

Jaotamata kasum

27. märtsil 2017 otsustas ainuaktsionär maksta dividendidena välja 3 800 tuhat eurot ja jaotamata kasum pärast dividendi väljamaksmist on summas 115 793 tuhat eurot.

Makstud dividendid Tuhandetes eurodes

	2017	2016
Deklareeritud ja makstud aasta jooksul	3 800	6 900
Löplik dividend lihtaktsia kohta eurodes	0,5946	1,0796

Ettevõtte potentsiaalne tulumaksukohustus

Ettevõtte jaotamata kasum oli 2017. aasta 31. detsembri seisuga 131 246 tuhat eurot (2016. aastal 119 593 tuhat eurot). Eestis toimuva tegevusega seotud jaotamata kasum moodustas 127 785 tuhat eurot (2016. aastal 115 244 tuhat eurot).

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda Eestis ettevõtte jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, kui mitte arvestada Läti ja Leedu filiaalide jaotamata kasumit, on 25 613 tuhat eurot (2016. aastal 23 155 tuhat eurot). Ettevõtte saaks seega netodividendidena välja maksta 105 633 tuhat eurot (2016. aastal 96 437 tuhat eurot), sealhulgas filiaalide kasum 3 181 tuhat eurot (2016. aastal 3 816 tuhat eurot), millest on maha arvatud vastavalt Läti ja Leedu tulumaks.

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja 2018. aasta koondkasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu kulu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2017.

Jaotuskõlbliku kasumi jaotamine võib omakorda olla piiratud omavahendite normatiivide nõuetega.

Lisa 17. Kasutusrent

Kasutusrendi tingimustel renditakse kontoriruumid ja sõiduautosid. Aruandeaastal on ettevõtte koondkasumiaruandes kajastatud rendikulu kokku 1 683 tuhat eurot (2016: 1 636 tuhat eurot).

Seisuga 31.12.2017 on seltsil kasutusrendilepingutest tulenevaid tulevikukohustusi järgmiselt:

- kuni 1 aasta	1 697	tuhat eurot	(1 321 tuhat eurot seisuga 31.12.2016)
- 1 kuni 5 aastat	4 833	tuhat eurot	(1 720 tuhat eurot seisuga 31.12.2016)

Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega

1. SEOTUD ETTEVÕTETE INFORMATSIOON

Tütarettevõtte

Tütarettevõtte Support Services AS asub Tallinnas, Eestis ning tegutseb müügiüksuste ja kahjukäsitluse tugiteenuste osutamiseks If Soomele, If Norrale, If Taanile ja If Rootsile.

Emaettevõtte ja muud grupi ettevõtted

If P&C Insurance Holding Ltd (publ) asub Stockholmis, Rootsis, ning on Ifi kontserni emaettevõtte. Tegemist on valdusühinguga, kes omab ja haldab Ifi kontserni ettevõtete aktsiaid. Valdusühing on Rootsi ettevõtete If P&C Insurance Ltd ja If Livförsäkring AB, Soome ettevõtte If P&C Insurance Company Ltd (alates 01.10.2017 liideti Soome ettevõtte Rootsi ettevõttega ja nüüd tegutseb If Soomes filiaalina) ja Eesti ettevõtte If P&C Insurance AS omanik. If tegutseb Taanis, Norras, Lätis ning Soomes filiaalide kaudu. Lisaks Põhjamaade filiaalidele on If P&C Insurance Ltd asutanud filiaale Saksamaal, Prantsusmaal, Hollandis ja Ühendkuningriigis.

Valdusühing on ka Kopenhaagenis, Taanis asuva If IT Services A/S omanik, mille ülesandeks on osta IT teenuseid Ifi kontserni ettevõtetele Põhjamaades ja Baltikumis.

If P&C Insurance Holding Ltd (publ) on Soomes registreeritud ettevõtte Sampo Plc 100% tütar-ettevõtte.

Suhted Sampoga

Sampo Plc asub Helsingis, Soomes. Ettevõtte peamiseks tegevuseks on aktsiate ja kinnisvara omamine ja haldamine ning väärtpaberitega kauplemine ja muu investeerimistegevus. Sampo Plc haldab ettevõtte investeerimisvarasid. Osutatud teenuste eest tasutakse fikseeritud teenustasu vastavalt hallatavate investeerimisvarade turuväärtusele.

Ettevõtte on sõlminud lepingu teenuste turustamiseks ja müümiseks Sampo tütar-ettevõttega Mandatum Life Insurance Baltic SE. Teenuse eest makstakse vahendustasu.

Suhted Nordeaga

Nordea on Sampo sidusettevõtte ning seega ka Ifi seotud ettevõtte. Nordea müüb Ifi kahjukindlustuse teenuseid Rootsis, Soomes ja Balti riikides. Teenuse eest makstakse vahendustasu.

Nordea (alates 01.10.2017 Luminor Bank AS) on ettevõtte panganduspartner. Sõlmitud on lepingud pangakontode haldamiseks ning seonduvate teenuste osutamiseks. Varahaldustegevuse raames investeerib ettevõtte Luminor Bank AS (end. Nordea) hoiustesse.

Muud seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse ettevõtte aktsionäre, töötajaid, juhatuse ja nõukogu liikmeid, nende lähisugulasi ja muid isikuid, kelle üle eeltoodud isikutel on oluline mõju.

2. TEHINGUD JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETEGA

Juhatuse liikmetele on makstud 2017. aastal mitmesuguseid tasusid koos sotsiaalmaksuga 1 061 tuhat eurot (2016: 1 523 tuhat eurot). Aruandeperioodil juhatuse liikmetele lahkumishüvitisi ei makstud (2016: 0 eurot). Vastavalt juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutele tuleb lahkumishüvitist maksta kuni 12 kuud lepingu lõpetamisel. Nõukogu liikmed tasusid ei ole saanud 2016-2017.aastal. Juhatuse liikmetega on aruandeperioodil sõlmitud kindlustuslepinguid summas 10 tuhat eurot (2016: 11 tuhat eurot).

Juhatuse esimehe ja teiste juhatuse liikmete töötasu aruandeperioodil koosneb põhitasust, tulemustasust ja osalusest pikaajalises boonusprogrammis. Juhatuse esimehele ja teistele juhatuse liikmetele makstava tulemustasu osakaal ei ületa 30% põhitasust. Tulemustasu maksmise aluseks on ettevõtte ja If Grupi majandustulemused (möödetuna kombineeritud suhte, kogutud kindlustusmaksete ja tegevuskasumi näol) ning personaalsete töölaste eesmärkide täitmine.

3. MUUD TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA TEISTE KONTSERNI KUULUVATE ETTEVÕTETEGA

3.1. Ettevõttel on sõlmitud edasikindlustuse lepingud - If P&C Insurance Ltd (Rootsi) ja If P&C Insurance Company Ltd (Soome).

Tuhandetes eurodes	Arvestatud edasi-kindlustuse preemiad		Saadud hüvitised ja komisjonitasud	
	2017	2016	2017	2016
If P&C Insurance Ltd (Rootsi)	1 696	1 514	16	11
If P&C Insurance Company Ltd (Soome)	-3	204	-	16
Kokku	1 693	1 718	16	27

Nimetatud tehingutest seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016 on nõudeid ja kohustusi järgnevalt:

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded		
If P&C Insurance Ltd (Rootsi)	4	-
Kohustused		
If P&C Insurance Ltd (Rootsi)	626	498
If P&C Insurance Company Ltd (Soome)	-	38
Kokku	626	536

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

3.2. Ettevõte on ostnud ja osutanud muid teenuseid teistele kontserni kuuluvatele ja seotud ettevõtetele järgmiselt:

Tuhandetes eurodes	Ostetud teenused		Müüdud teenused	
	2017	2016	2017	2016
Mandatum Life Insurance Baltic SE	-	-	17	18
Nordea Grupi ettevõtted	333	262	622	578
If P&C Insurance Ltd (Rootsi)	73	11	232	140
If P&C Insurance Company Ltd (Soome)	-	-	289	-
Sampo Plc	522	493	-	-
If IT Services A/S	419	394	-	7
Support Services AS	-	-	97	45
Kokku	1 347	1 160	1 257	788

Nimetatud tehingutest on seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016 nõuded ja kohustused järgmised:

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded		
Nordea Grupi ettevõtted	79	65
If P&C Insurance Ltd (Rootsi)	13	13
Support Services AS	-	1
Kokku	92	79
Kohustused		
Mandatum Life Insurance Baltic SE	2	2
Nordea Grupi ettevõtted	59	20
Sampo Plc	135	126
If P&C Insurance Ltd (Rootsi)	2	7
Kokku	198	155

3.3. Ettevõte on soetanud finantsvarasid ja teeninud tulu investeringutest järgmise seotud ettevõtte poolt:

Tuhandetes eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Finantsvarad		
Nordea Grupi ettevõtted	22 400	22 002
Tuhandetes eurodes	2017	2016
Tulu/kulu investeringutest		
Nordea Grupi ettevõtted	7	12

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

If P&C Insurance AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud If P&C Insurance AS raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2017 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet, rahavoogude aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid ning aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt If P&C Insurance AS finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt meie käesoleva perioodi raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsamad. Neid asjaolusid käsitleti raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja meie asjaomase arvamuse kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamust. Järgnevalt on kirjeldatud põhjalikumalt, kuidas konkreetseid asjaolusid auditi kontekstis käsitleti.

Oleme täitnud kõik meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“ kirjeldatud kohustused, k.a alltoodud asjaolude käsitlemisel. Seega teostasime auditi käigus ka auditiprotseduurid vastuseks meie hinnangu kohaselt leitud raamatupidamise aastaaruande olulise väärkajastamise riskidele. Meie poolt teostatud auditiprotseduuride, sh alltoodud asjaolude käsitlemiseks teostatud protseduuride, tulemused on aluseks meie vandeauditori aruandele käesoleva raamatupidamise aastaaruande kohta.

1. Finantsinvesteeringute hindamine

2017. aasta 31. detsembri seisuga oli finantsinvesteeringute väärtus 271 960 000 eurot, mis moodustas 89,8% kõigist ettevõtte varadest.

Nagu kirjeldatud raamatupidamise aastaaruande lisas 1 „Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja hindamisalused“, lisas 2 „Riskid ja riskijuhtimine“ ning lisas 9 „Finantsinvesteeringud“, on kajastatud finantsinvesteeringud bilansis õiglaselt väärtuses ning liigitatud sobivale õiglase väärtuse hierarhia tasemele (tase 1, 2 või 3). Tasemele 1 on liigitatud

finantsinstrumendid, mille hindamise aluseks on identsete varade ja kohustiste noteeritud turuhinnad aktiivsel turul. Tasemele 2 liigitatud finantsinstrumentide õiglase väärtuse hindamiseks võib olla vaja kasutada hinnanguid või eeldusi, kuid vajadus hinnangute või eelduste kasutamise järele on siiski märkimisväärselt madalam kui tasemele 3 liigitatud finantsinstrumentide puhul. 2017. aasta 31. detsembri seisuga oli 92,4% õiglaselt väärtuses kajastatavatest finantsinvesteeringutest liigitatud tasemele 1, 7,6% tasemele 2 ning 0,0% tasemele 3.

Kõnealune valdkond on meie auditi seisukohalt olulise ja märkimisväärse tähtsusega, kuna finantsinvesteeringud moodustavad sedavõrd suure osa ettevõtte varadest ning tasemele 2 liigitatud finantsinvesteeringute hindamistehnikad võivad olla oma olemuselt subjektiivsed ja nõuda juhtkonnalt eelduste tegemist mitmete hinnastamistingimuste kohta.

Auditiprotseduuride käigus hindasime me ettevõtte finantsinstrumentide hindamisprotsessi ja meetodeid ning vajadusel ka juhtkonna kasutatud eeldusi,

2. Kindlustuslepingutest tulenevate kohustiste hindamine

Nagu kirjeldatud raamatupidamise aastaaruande lisas 13 „Kohustised kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad“, sisaldasid kindlustuslepingutest tulenevad kohustised 2017. aasta 31. detsembri seisuga rahuldamata nõuete eraldist summas 100 541 000 eurot, mis moodustas 64,6% kõigist ettevõtte kohustistest. Rahuldamata nõuete katteks moodustatud eraldise eesmärk on katta kõiki toimunud ja teadaolevaid kahjusid, sh toimunud, kuid ettevõttele veel teatamata kahjusid. Rahuldamata nõuete eraldise leidmiseks kasutatakse kas statistilisi meetodeid või hinnatakse nõudeid individuaalselt.

Rahuldamata nõuete eraldised on avalikustatud lisas 1 „Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja hindamisalused“ ning lisas 2 „Riskid ja riskijuhtimine“. Täpsem ülevaade rahuldamata nõuete eraldisest on avalikustatud lisas 13 „Kohustised kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad“.

Kõnealune valdkond on meie auditi seisukohalt olulise ja märkimisväärse tähtsusega, kuna rahuldamata nõuete katteks moodustatud eraldis moodustab sedavõrd suure osa ettevõtte kohustistest ning rahuldamata nõuete hindamine

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahknab raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

kõrvutades neid asjakohaste võrdlusandmete ja hinnastamisallikatega. Analüüsime ja testisime hindamisprotsessi kontrollimehhanismide ülesehitust ja efektiivsust ning selle kohta avalikustatud infot. Testisime hindu ka omalt poolt, kasutades instrumentidest moodustatud valimile vastavate liikviidsete positsioonide sõltumatuid noteeringuid.

Samuti me hindasime selle valdkonna kohta raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud informatsiooni piisavust.

nõuab juhtkonnalt olulisel määral eelduste ja hinnangute kasutamist.

Auditiprotseduuride käigus me hindasime ja testisime kontrollimehhanismide ülesehitust ja efektiivsust ettevõtte eraldiste moodustamise protsessi osas, võrdlesime eraldiste arvutamise meetodeid ja selleks kasutatavaid eeldusi sektoris levinud praktika ja eraldiste arvutamise eeskirjadega ning tegime enim juhtkonna eeldustele ja hinnangutele toetuvate eraldiste liikide puhul võrdluseks ka sõltumatud arvutused. Rahuldamata nõuete eraldise auditiprotseduurides kasutasime ka EY aktuaaride abi. Aktuaaride abi kasutasime eelduste, reserve moodustamise metodoloogiate ja hinnanguliste kahjude võrdlemisel kontserni ajalooliste andmete, praeguste trendide ja meie endi teadmistega konkreetsest majandusharust ning nende teadmisi ja oskusi rakendati ka valitud eraldiste liikide puhul *run-off* testide tegemisel ja sõltumatute prognooside koostamisel.

Samuti me hindasime selle valdkonna kohta raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud informatsiooni piisavust.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatses kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistiik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Me esitame nendele, kelle ülesandeks on valitsemine, ka avalduse, milles kinnitame, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid, ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need kahjustavad meie sõltumatust, ja seotud kaitsemehhanismide kohta, kui see on rakendatav.

Me määrame nendele, kelle ülesandeks on valitsemine, esitatud asjaolude seast kindlaks asjaolud, mis olid käesoleva perioodi raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsemad ja on seega peamised auditi asjaolud. Me kirjeldame neid asjaolusid vandeaudiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud avalikustada asjaolu kohta infot või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et asjaolu kohta ei tohiks meie aruandes infot esitada, sest põhjendatult võib eeldada, et selle kahjulikud tagajärjed kaaluvad üles sellise info esitamise kasu avalikes huvides.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Muud vandeaudiitori aruande nõuded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 537/2014

Audiitori ametisse nimetamine ja tunnustamine

Aastal 2005 valiti meid omaniku otsusega ettevõtte raamatupidamise aastaaruande auditi läbiviijaks. Omaniku otsust nimetada meid ettevõtte raamatupidamise aastaaruande auditi läbiviijaks on uuendatud igal aastal ning audiitorteenuse katkematu osutamise koguperiood on olnud 13 aastat.

Vastavus nõukogule ja auditikomiteele esitatava täiendavale aruandele

Meie käesolevas aruandes toodud arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 11 osutatud täiendava aruandega ettevõtte nõukogule ja auditikomiteele, mis on esitatud käesoleva aruandega samal kuupäeval.

Auditivälised teenused

Kinnitame, et meile teadaolevalt on ettevõttele osutatud teenused kooskõlas asjakohaste seaduste ja regulatsioonidega ning nende näol ei ole tegemist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1 osutatud auditiväliste teenustega. Auditi käigus ei ole me osutanud ettevõttele muid teenuseid peale raamatupidamise aastaaruande auditeerimise.

Auditi juhtivaudiitor on Olesia Abramova, kes on allkirjastanud ka käesoleva sõltumatu vandeaudiitori aruande.

Tallinn, 23. veebruar 2018

Olesia Abramova
Vandeaudiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Tiina Leif
Vandeaudiitori number 441

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

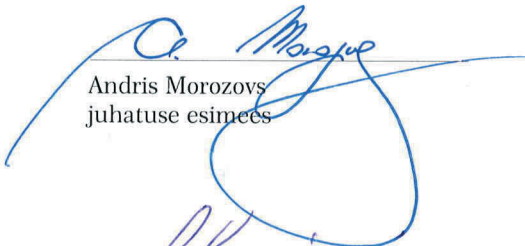
Jaotuskõlblik kasum vastavalt finantsseisundi aruandele on:

eelmiste perioodide edasikantud kasum	115 792 507 eurot
2017. aasta majandusaasta puhaskasum	15 453 545 eurot

Kokku jaotuskõlblik kasum seisuga 31.12.2017: 131 246 052 eurot

Juhatus teeb ettepaneku:

jaotada dividendina ainuaktsionäridele	3 100 000 eurot
jätta jaotamata	128 146 052 eurot

Andris Morozovs
juhatuse esimees

Sanita Ķēniņa
juhatuse liige

Heinar Olak
juhatuse liige

Jukka Tapani Laitinen
juhatuse liige

Tiit Kolde
juhatuse liige

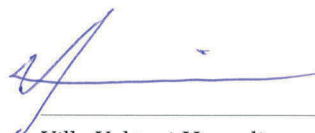
Dace Ivaska
juhatuse liige

Žaneta Stankevičienė
juhatuse liige

Artur Praun
juhatuse liige

Ville Valtteri Haapalinna
juhatuse liige

ALLKIRJAD 2017. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDELE

If P&C Insurance AS-i juhatus on koostanud 2017. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Allkirjad:

Heinar Olak   juhatuseliige   _____   22.02. 2018

Artur Praun   juhatuseliige   _____   22.02. 2018